Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ,
ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР.

46 йил чиқиши
№ 79 (13.341).
7 АПРЕЛЬ 1966 йил
ПАЙШАНБА
Баҳоси 2 тийин.

СЪЕЗДГА СОВҒАЛАР

Кеча Ўзбекистон ССР қишлоқ қурилиши министри ўртоқ Ҳ. Носиров редакцияга қуйидагиларни маълум қилди:

— Министрликка қарашли қурилиш ташкилотлари бинокорлик ва монтажлаш ишлари биринчи квартал планини муваффақиятли бажардилар. Қурилиш-монтаж ишлари ҳажми ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 44 процент, шу жумладан давлат пудрат ташкилотлари йўли билан бажарилган ишлар ҳажми 69 процент кўпайди. Планга қўшимча равишда 6 минг квадрат метрдан ортиқ уй-жой, кўпгина мактаб, мактабгача болалар муассасалари, касалхона фойдаланишга топширилди.

●

Тошкент шаҳар ижроия комитетига қарашли кинофикация бошқармаси ходимлари шонли партиямизнинг XXIII съездини меҳнат ғалабалари билан кутиб олиш мақсадида ўзаро мусобақа бошлаган эдилар. Улар март ойи кино кўрсатиш планини муддатидан олдин 111,6 процент бажариб, ўз сўзларининг устидан чиқдилар.

Шунингдек, 31 мартда биринчи квартал плани ҳам ортиғи билан адо этилди. «Искра», «Москва», «Чайка», «ВЛКСМ 30 йиллиги», «Санъат саройи» кинотеатрларининг коллективлари ҳам мусобақада яхши кўрсаткичларга эришдилар.

●

Балиқчи райони чорвадорлари КПСС XXIII съездини ярим йиллик гўшт топшириш планини бажариш билан кутиб олдилар. Давлатга 570 тонна гўшт топширилди.

Планни бажаришга райондаги Оржоникидзе номли, Карл Маркс номли, «Октябрь» ва «Пахтакор» колхозларининг чорвадорлари катта улуш қўшдилар.

Район хўжаликларида давлатга гўшт топшириш қизғин давом этмоқда.

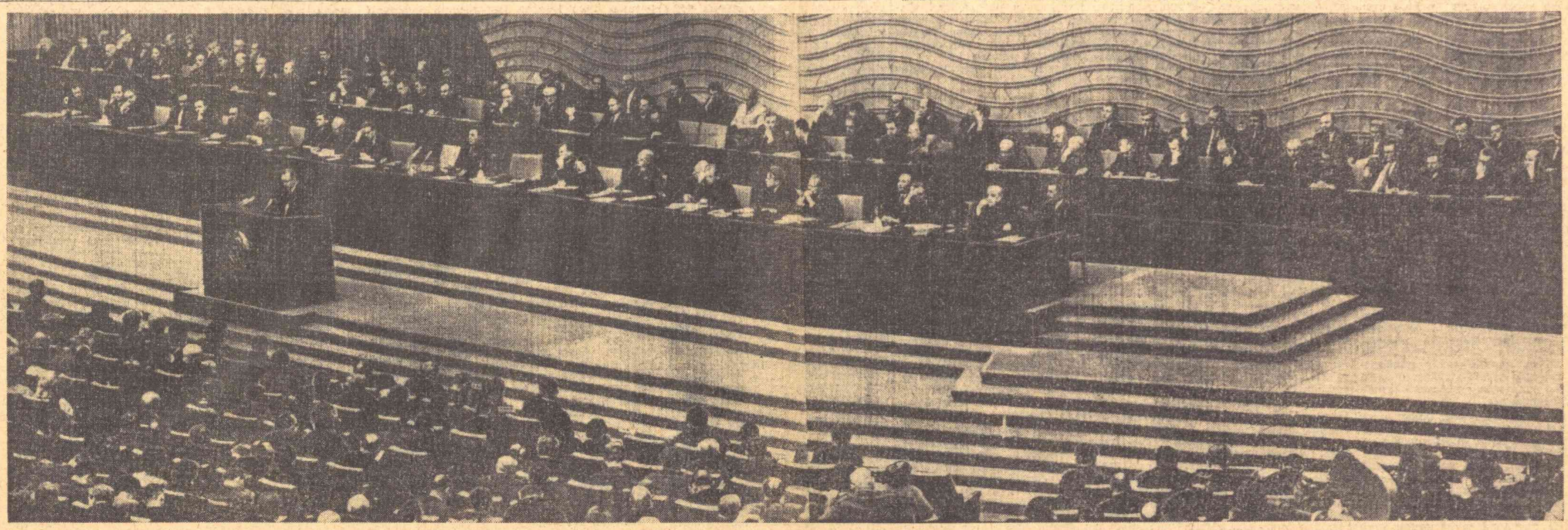

МОСКВА. КПСС XXIII съезди. Суратда: СССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ А. Н. Косигин «СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1966—1970 йилларга мўлжалланган беш йиллик плани юзасидан Директивалар» тўғрисида доклад қилаётган пайт.

ТАСС — ЎзТАГ фотоси. (Сурат фототелеграф орқали олинган).

◆ ● ◆ ● ◆ ● ◆

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXIII съезди тўғрисида

ИНФОРМАЦИОН БИЛДИРИШ

6 апрелда Москвада, Кремлдаги Съездлар саройида Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXIII съезди ўз ишини давом эттирди.

Съезд СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1966—1970 йилларга мўлжалланган беш йиллик плани юзасидан КПСС XXIII съездининг Директивалари тўғрисидаги докладни муҳокама қилмоқда.

Эрталабки мажлисда қуйидаги ўртоқлар сўзга чиқдилар: СССР қора металлургия министри И. П. КАЗАНЦЕВ, В. И. Ленин номидаги бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик фанлари академиясининг президенти П. П. ЛОБАНОВ, КПСС Краснодар ўлка комитетининг биринчи секретари Г. С. ЗОЛОТУХИН, СССР маданият министри Е. А. ФУРЦЕВА, Қозоғистон ССР Министрлар Советининг Раиси М. БЕЙСЕБОЕВ, КПСС Белгород область комитетининг биринчи секретари Н. Ф. ВАСИЛЬЕВ, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, СССР Госпланининг раиси Н. К. БАЙБАКОВ.

Делегатлар ва меҳмонлар қизғин кутиб олган чет эл коммунистик партияларининг вакиллари — Австрия Коммунистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари Фридль ФЮРНБЕРГ, Сурия Коммунистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси Зоҳир Абдил САМАД, Эквадор Коммунистик партияси делегациясининг бошлиғи Антонио РАМИРЕС, Буюк Британия Коммунистик партиясининг бош секретари Жон ГОЛЛАН, Перу Коммунистик партияси Марказий Комитетининг бош секретари Рауль АКОСТА съездни табрикладилар.

Кечки мажлисда СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг беш йиллик плани юзасидан КПСС XXIII съездининг Директивалари ҳақидаги докладнинг муҳокамасида қуйидаги ўртоқлар сўзга чиқдилар: Белоруссия ССР Министрлар Советининг раиси Т. Я. КИСЕЛЕВ, меҳнаткашлар депутатлари Москва шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси В. Ф. ПРОМИСЛОВ, СССР темир йўллар министри Б. П. БЕШЧЕВ.

Шундан кейин делегатлар ва меҳмонлар қизғин кутиб олган чет эл коммунистик партияларининг вакиллари — Люксембург Коммунистик партиясининг раиси Доминик УРБАНИ, Иордания Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Фуад НАССАР, Гваделупа Коммунистик партиясининг бош секретари Эвремон ЖЕН, Панама Халқ партияси раҳбарлигининг аъзоси Рубен КАСТЕЛЬЯНОС ўртоқлар съездни табрикладилар. Делегатлар ва меҳмонлар қизғин кутиб олган қуйидаги ўртоқлар съездни табриклаб гапирдилар: Гвинея Демократик партияси миллий Сиёсий бюросининг аъзоси Леон МАКА ва Италия пролетар бирлиги социалистик партиясининг бош секретари Туллио ВЕККЬЕТТИ.

Съезд СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1966—1970 йилларга мўлжалланган беш йиллик плани юзасидан КПСС XXIII съездининг Директивалари лойиҳасига тузатиш ва қўшимчаларни караб чиқиш учун комиссия сайлади.

КПСС XXIII съезди номига саноат корхоналари ва муассасалар, қурилишлар, колхоз ва совхозлар меҳнаткашлари коллективларидан, Совет Армияси ва Флоти жангчиларидан, илмий муассасалар ва ижодий ташкилотлардан, комсомоллар, ёшлардан табрик, қутловлар ва меҳнат рапортлари олинмоқда.

ОРЗУЛАР УШАЛЯПТИ

Колхозимиз сут-товар фермаси коллективи ҳамма қатори партиямиз XXIII съездини меҳнатда муносиб ютуқлар билан кутиб олди. Давлатга сут топшириш биринчи квартал плани қарийб икки баравар ошириб адо этилди. 67 тонна серқаймоқ сут соғиб олинди. Мен ўз боқимимдаги 16 бош сигирдан пландаги 4800 ўрнига 10 минг килограмм сут соғиб олдим.

Лекин ҳамма вақт ҳам бундай кўрсаткичга осонликча эришиб бўлмайди. Чунки сигирлар озуқасига қараб сут беради. Тўйимли овқат эса ҳамма вақт етарли бўлавермайди.

Партия ва ҳукуматимиз ана шу камчиликларни бартараф қилишнинг конкрет тадбирларини белгилагани бизни беҳад қувонтирди. Партиямиз Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг докладида ҳам шу ҳақда қимматли таклифлар айтилди. Партия Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети ем-хашак базасини янада мустаҳкамлаш мақсадида аралаш озуқа саноатини, озуқа оқсиллари, микроэлементлар ва антибиотиклар ишлаб чиқариш саноатини кенгайтириш тадбирларини белгилагани қайси чорвадорни хурсанд қилмайди дейсиз? Бу кўнглимиздаги гапларку, орзу-умидларимизку, ахир. Лекин биз ҳам қараб турмаслигимиз керак. Пичанзор ва яйловлардан яхши фойдаланамиз. Фермалардаги кўпгина ишларни механизациялаштиришимиз ва чорванинг наслини яхшилашимиз керак. Қарс икки қўлдан чиқади.

М. КАРИМОВА,
Фарғона районидаги «Победа» колхозининг сут соғувчиси.

КЎНГИЛДАГИ ГАПЛАР

Съезд жуда ишчан вазиятда ўтяпти. Унда меҳнаткашларнинг кўнглидаги гаплар ўртага ташланяпти, кенг муҳокама қилиняпти. Қишлоқ хўжалиги меҳнаткашларининг турмуш даражасини янада яхшилашга қаратилган янгидан-янги тадбирларнинг белгиланаётгани ҳаммани ҳам қувонтираётир. Шу вақтгача колхозчилар меҳнатига ҳақ тўлаш бир маромда бўлмас эди. Эндиликда эса колхозчиларнинг меҳнатига ҳар ойда гарантияланган миқдорда ҳақ тўлаб туришни жорий қилиш таклиф этиляпти.

Бундан ташқари ёшига қараб пенсияга чиқариш колхозчиларга ҳам жорий қилинади. Қарилик пенсияларининг минимал миқдорини ошириш кўзда тутилаётир. Буларнинг ҳаммаси қишлоқ аҳолисининг турмуш даражасини шаҳар аҳолисининг турмуш даражасига яқинлаштиради.

Шу билан бирга, съезд ҳар бир гектар ердан олинадиган ҳосилни бутун чоралар билан кўпайтиришни қишлоқ хўжалигини ривожлантиришда асосий масала қилиб қўйяпти. Бизнинг фикримиз ҳам шундай. Ўтган йили ҳар гектар ердан 52,3 центнердан ҳосил кўтарган бўлсак, бу йил 60 центнерни кўзлаб турибмиз. Бултур ҳар центнер пахтанинг таннархи 15 сўм 75 тийинга тўғри келган бўлса, бу йил уни яна қарийб 4 сўм арзонлаштирамиз. Ҳаракатимиз ҳам шунга яраша бўлаётир. Ерларни сифатли тайёрладик. Далага етарли миқдорда гўнг чиқардик. Ерга чигит ҳам тушди. Съезд давом этаётган кунларда 15 гектар ерга уруғ эндик.

Съезд ишига муваффақиятлар тилаймиз. Эртанги кунимизни яна ҳам чароғон қиладиган тадбирлар белгиланаверсин. Биз уларни амалга оширишга тайёрмиз.

С. ТОШПУЛАТОВА,
Поп районидаги Ленин номли колхознинг бригада бошлиғи.

ҒАЙРАТГА-ҒАЙРАТ ҚЎШИБ

Съезд ишини биз, ишчилар диққат билан кузатиб боряпмиз. Ундан кўп нарса кутаётирмиз. У турмушимизни янада яхшилаш учун қандай тадбирлар белгилашини, халқ хўжалигини ривожлантиришнинг қандай режаларини тузиб беришини тезроқ билиб олсак деймиз. Ҳали съезд ўз ишини тугаллагани йўқ. Лекин анчагина янгиликдан хабардор бўлдик. Кўнглимиз тоғдек кўтарилиб боряпти. Чунки ҳар куни ҳаётимизни яна ҳам фаровон қиладиган янгидан-янги ғамхўрлик намуналаридан хабардор бўляпмиз.

Яқин келгусида ишчи-хизматчиларни ҳафтада икки кун дам олган ҳолда ва 41 соатлик иш ҳафтасини сақлаб қолиш билан беш кунлик иш ҳафтасига ўтказиш жуда катта ғамхўрликдир. Бу биз, ишчиларга дам олиш, болаларни тарбиялаш, ишлаб чиқаришдан ажралмай ўқиш учун кенг имкониятлар очиб беради. Беш йилликда халқ хўжалигидаги хизматчиларнинг иш ҳақини ойида минимум 60 сўмга етказиш назарда тутиляпти. Бу ҳам жуда катта ғамхўрликдир.

Биз шу ғамхўрликларга яраша яхши ишлашимиз, фақат сифатли маҳсулот беришимиз керак бўлади. Комбинатимизда илғор ишчилар ўз тажрибаларини бошқаларга ишдан ташқари вақтда ўргатяптилар. Ҳозиргача мен 36 ишчига ўз тажрибамни ўргатдим. Улар ҳозир планни ошириб бажаришаётир. Ҳозир комбинатда менинг ўнлаб издошларим бор.

Р. ДАВЛЕТШИНА,
Марғилон ипак комбинатининг ишчиси.

КПСС XXIII СЪЕЗДИ

4 АПРЕЛДАГИ КЕЧКИ МАЖЛИС

Мексика Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари **Арнольдо Мартинес Вердугонинг** минбарга чиқишини ҳам съезд мана шундай самимият билан кутиб олди. Улуғ Ленин тузган партия, деди нотиқ. Мексика коммунистлари учун ишчилар синфининг жанговар ва шижоатли революцион партияси намунасидир. Бу партия капиталистлар ва помешчикларни ағдариб ташлаш билангина чекланиб қолмай, янги жамият ҳам қурди, инсониятни фашизмдан қутқариб қолди.

Эндиликда революцион кучлар ҳамма қитъаларда ўсиб ва мустаҳкамланиб бормоқда. мана шунинг ўзида ҳам Совет Иттифоқи Коммунистларининг жаҳон ишчи ва антиимпериалистик ҳаракати ишига қўшаётган жуда катта ҳиссаси сезилиб турибди. Советларга қарши қилинаётган игволарнинг ҳеч бири Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг бу тарихий хизматини халқ назаридан яшира олмайди.

Латин Америкасида ҳам революцион ҳаракат янги босқичга кўтарилди. Қитъамиз тарихида биринчи бўлиб социалистик революция қилган ва ўз ғалабаларини қаттиқ туриб ҳимоя қилаётган қаҳрамон Куба халқининг намунасидан руҳланган Латин Америкаси мамлакатларининг халқлари империализмга ва реакцион олигархияга қарши, тинчлик, демократия ва социализм учун курашни кучайтирмоқдалар. Бизнинг партиямиз марксизм-ленинизм таълимотига амал қилиб, сектантчилик руҳини енгиб, авантюризмни ва субъективизмни улоқтириб ташлаб, халқ оммаси орасида ўз таъсирини ва мамлакат сиёсий ҳаётидаги ўзининг ролини кучайтирмоқда. Партия ўзининг программасида белгилаб берилган асосий вазифани: миллий озодлик учун ва демократия учун курашда барча демократик ва антиимпериалистик кучларни бирлаштириш вазифасини ҳал қилмоқда.

Бу ишда Вьетнам халқи билан бирдамлик жуда катта роль ўйнамоқда. Бизнинг партиямиз ва бошқа антиимпериалистик кучлар биргаликда катта митинглар ва Вьетнам билан бирдамлик намойишлари ўтказдилар. Бутун мамлакатда халқ Америка қўшинларини Вьетнамдан дарҳол олиб чиқиб кетишни ва ўз ватанининг тақдири масаласини ўзи ҳал қилиш ҳуқуқини Вьетнам халқига беришни баланд овоз билан талаб қилмоқда.

Кейинги вақтлардаги воқеалар, деди Арнольдо Мартинес Вердуго коммунистик ва ишчи партияларнинг 1957 ва 1960 йиллардаги кенгашларида ишлаб чиқилган халқаро коммунистик ҳаракатнинг бош йўли мутлақо тўғрилигини жуда равшан кўрсатиб турибди. КПСС Марказий Комитети мана шу бош йўлни оғишмай ўтказиб келмоқда. Бу йўлга содиқлик жаҳон коммунистик ҳаракати янги ғалабалар қозонишини таъминловчи гаровдир.

Америка империалистлари социалистик системанинг, капиталистик мамлакатлардаги ишчилар ҳаракатининг ва миллий озодлик ҳаракатининг тўхтовсиз ривожланишига ҳалақит беришга уринмоқдалар. Улар кўпгина мамлакатларнинг ишларига ўзларининг интервенция қилиш йўли билан аралашишларини кучайтирмоқдалар. Шунинг учун ҳам социалистик лагернинг, бутун халқаро коммунистик ҳаракатнинг бирлигини мустаҳкамлаш ниҳоят даражада зарур вазифа бўлиб қолмоқда. Мексика Коммунистик партияси халқаро ишчи ва коммунистик ҳаракатни жипслаштириш учун курашда Совет Иттифоқи Коммунистик партияси билан ўзининг тўла равишда бирдам эканлигини яна бир марта билдиради.

Пировардида нотиқ, XXIII съездда қабул қилинадиган қарорларни ва янги беш йиллик планни муваффақиятли бажаришда делегатларга ва бутун совет халқига муваффақиятлар тилади. Шу тариқа, деди нотиқ, совет кишиларининг фаровонлиги яхшиланади ва улуғ мамлакатингизнинг қудрати ортади. Тинчлик учун, империалистларга ва реакцияга қарши, социализм қуриш учун курашаётган халқлар эса тағин ҳам катта мадад оладилар.

Мали Республикасининг Судан Иттифоқи партияси миллий Сиёсий бюросининг аъзоси **Мадейра Кейта** делегатларнинг қарсаклари остида минбарга чиқади. У, Ойнинг биринчи сунъий йўлдошини учиришда қатнашган совет олимлари, конструкторлари, инженерлари, техниклари ва ишчилари шаънига съездда айтилган қутловларга ўзининг қўшилганлигини билдирди.

Бу анжуман, деб давом қилди нотиқ, озодлик ва адолат учун курашаётган халқлар Улуғ Октябрь революцияси бонги бутун дунёда янграган кундан бошлаб эришган ғалабаларнинг улуғворлигини баҳолашга имконият беради.

Совет халқининг социалистик давлат қуришдаги муваффақиятлари жаҳон революцион ҳаракатининг ривожланишига чуқур таъсир ўтказди. Совет Иттифоқи жаҳон социалистик системасини яратишга, озодлик ҳаракатининг ғалабасига, мустамлака халқларини озод қилишга жуда катта ҳисса қўшди.

Совет Иттифоқини, жаҳон социалистик лагерини ва мустаҳкамланиб бораётган халқаро ишчилар ҳаракатини ўзига маҳкам таянч қилиб олган миллий озодлик ҳаракатининг ғалабалари мустақил давлатлар барпо қилинишига олиб келди. Лекин халқлар эришган сиёсий ғалабаларни империализм янги мустамлакачилик ёрдамига таяниб йўққа чиқаришга ва ўз умрини узайтиришга уринмоқда. Империализм ўзининг чекланмаган ҳокимиятини таъминлаш учунгина эмас, шу билан бирга биринчи навбатда, мустақил давлатларнинг социализм сари бориш йўлига ғов солиш, уларни социалистик лагердан ажратиб қўйиш, жаҳон прогрессив ҳаракатини заифлантириш учун ҳам мустақил давлатларни йўқ қилишга интилмоқда.

Африка қитъасини ларзага солган воқеалар империализмнинг агрессив характерини кўрсатиб турибди ва бутун халқаро вазиятга чуқур таъсир қилмоқда. Мард Вьетнам халқига қарши қилинаётган агрессия ва Латин Америкасидаги воқеалар, Ганадаги давлат тўнтариши — мана шуларнинг ҳаммаси империализмнинг ўз ҳукмронлигини қайта тиклашга интилаётганлигини кўрсатувчи конкрет мисоллардир.

Империализмнинг ҳужумга ўтишга мана шундай уринаётганлиги, унинг агрессив ҳаракатлари, давлат тўнтаришлари ва урушлар империализмнинг кучидан далолат берувчи белгилар эмас, балки аксинча, унинг заифлигидан далолат бериб турибди, озодлик ҳаракатининг ғалабалари империализмга нақадар кучли зарбалар бераётганлигини кўрсатмоқда.

Судан Иттифоқи партияси, партиямизнинг ҳамма аъзолари, Мали халқи империализмнинг агрессив ҳаракатларини жуда қатъий равишда қораламоқдалар ва ўз озодлиги учун курашаётган ҳамма халқлар билан ўзларининг жанговар қардошларча бирдам эканликларини билдирадилар.

(Давоми иккинчи бетда).

ЯНГИ ЗАФАРГА ДАЪВАТ

Колхозимиз аъзолари жонажон партиямиз съезди шарафига ўз устларига олган социалистик мажбуриятларини ошириб бажардилар. Давлатга гўшт, сут сотиш квартал планлари ва тухум сотиш ярим йиллик плани ошириб бажарилди.

Марказий Комитет ҳисоботи барча меҳнаткашларни янги марраларни эгаллаш учун курашга руҳлантириб юборди. Чори Тўхтаев, Гулмурод Аллаев, Зулфиқор Камолов, Чори Бўриев ўртоқлар бошлиқ бригадаларнинг аъзолари чигит экишни тугаллаганликлари ҳақида рапорт бердилар.

Шу кеча-кундузда колхозимиздаги 20 экиш агрегатининг ҳаммаси унумли ва сифатли ишлаб турибди. Ҳар куни 100-120 гектар майдонга чигит экиляпти. Бу жонажон партиямиз XXIII съезди белгилаган тадбирларни амалга ошириш йўлидаги дастлабки қадамимиздир.

А. ТЎРАЕВ,
Термиз районидаги Жданов номли колхоз раиси.

КПСС XXIII СЪЕЗДИ

(Боши биринчи бетда).

Ҳозирги мавжуд шароитда ғоят муҳим нарса шуки, социалистик лагерь ва халқаро ишчилар ҳаракати вазиятнинг бутун кескинлигини ва жиддийлигини ҳисобга олиб, ўз ҳаракатларини тағин ҳам кенг авж олдиришлари керак. Африка, Осиё ва Латин Америкасидаги озодлик ҳаракатлари империализмга қарши ялпи курашда социалистик лагернинг ва халқаро ишчилар ҳаракатининг табиий иттифоқчилари бўлиб майдонга чиқмоқдалар.

Мали Республикаси социализм қуриш йўлига тушиб олди. Мустақиллик эълон қилинганидан бери орадан атиги олти йил вақт ўтди, аммо Мали халқи ҳозирнинг ўзидаёқ янги турмуш меваларидан баҳраманд бўлмоқда. Меҳнаткашлар оммасининг куч ва ғайрати, партиямизнинг тўғри йўли ва раҳбарлиги туфайли, СССРнинг ва бошқа дўст мамлакатларнинг ёрдами туфайли Малида халқ хўжалигининг моддий негизи бир маромда ривожланиб бормоқда.

Бизнинг партиямиз билан КПСС, Мали халқи билан совет халқи қардошлик ва ҳамкорлик алоқаларини мустаҳкамлаб, умумий душман бўлган империализмга қарши биргаликда олиб борилаётган курашда, инсониятни ҳар қандай эксплуатациядан озод қилишдан ва унинг ижодий кучларини тўла яшнатишдан иборат муштарак мақсад йўлида бирдам бўлиб ҳаракат қилмоқдалар, деди пировардида Мадейра Кейта.

Раислик қилувчи қардош коммунистик, миллий демократик ва сўл социалистик партиялардан съезд адресига табрикномалар келиб турганлигини маълум қилди. Гаити халқ бирлиги партиясидан, Чили социалистик партиясидан, Гвинея ва Яшил Бурун ороллари мустақиллиги учун Африка партиясидан, Сомали демократик иттифоқидан, Португалия коммунистик партиясидан, Миллий озодлик ва ватанпарварлик фронтидан, Афро-Ширази (Занжибар-Танзания) партиясидан табрикномалар олинди.

Шу билан кечки мажлис ёпиқ деб эълон қилинди.

5 АПРЕЛЬ КЕЧКИ МАЖЛИС

Кечки мажлисда раислик қилувчи **А. И. Микоян** А. Н. Косигин доклади юзасидан музокаралар бошланади, деб эълон қилди. Музокараларни Украина ССР Министрлар Советининг Раиси **В. В. Шчербицкий** бошлаб берди.

— Беш йиллик планга доир Директивалар лойиҳасида қўйилган вазифаларни анализ қилиш бу вазифалар иқтисодий жиҳатдан асосланганлигини, мамлакатнинг ишлаб чиқарувчи кучларини ривожлантиришда эришилган даража негизига қурилганлигини, социализм объектив қонунларининг талабларини ҳисобга олганлигини, давлатимиз ва халқимизнинг манфаатларига мос бўлиб тушаётган вазифалар эканлигини кўрсатиб турибди, деди нотиқ.

Биз зўр мамнуният билан шуни маълум қиламизки, янги беш йиллик планга доир Директивалар лойиҳасини Украинанинг барча коммунистлари, барча меҳнаткашлари маъқулладилар. Беш йилликда [illegible] кўмир, нефть ва газ қазиб чиқаришни анча кўпайтириш кўзда тутилмоқда.

Совет мамлакати экономикасини, жумладан энергияни кўп талаб қиладиган тармоқларни ҳам ривожлантиришнинг юксак суръатлари ёқилғи-энергетика базасини шунга мувофиқлаштириб ривожлантиришни талаб этмоқда. Бироқ, дейди нотиқ, республикани ёқилғи билан таъминлашда қийинчиликлар сезилиб туради. Етти йиллик мобайнида Донбассда шахталар қуриш асоссиз қисқартирилганлиги сабабли кўмир саноатининг қувватларини кўпайтириш топшириғи бажарилмай қолди. Биз бу беш йилликда бир қанча янги шахталар қуришга ва мавжуд шахталарнинг кўпларини реконструкция қилишга киришмоғимиз керак.

Республикада электр энергия ишлаб чиқаришни 72 процент кўпайтириш мўлжалланади. Лекин корхоналарнинг коллективлари ишлаб чиқариш планларини ошириб бажаришга қарор қилаётганликлари сабабли қўшимча энергетика ресурслари керак бўлиб қолади. СССР Госплани буни ҳисобга олиши керак.

Металл ишлаб чиқаришни анча кўпайтиришимиз, унинг сифатини оширишимиз керак.

Нотиқ сарфланаётган капитал маблағларнинг самарадорлигини ошириш проблемаларига кўп эътибор берди. Бу ишдаги камчиликларни йўқотмоқ учун берилаётган маблағларнинг ярмидан кўпроғини мавжуд корхоналарни реконструкция қилиш учун сарфлаш ва айни вақтда ҳар бир қурилишга сарфланадиган капитал маблағни ўрта ҳисобда 25-30 процент кўпайтириш планлаштирилмоқда. Мана шунинг ўзи поёнига етказилмаган қурилишларнинг салмоғини 15 процентдан зиёдроқ камайтиришга ва асосий фондларни ишга туширишни жадаллаштиришга имкон беради.

Украин делегати фикрича, планлаштиришни ва моддий техника таъминотини яхшилаш, қурилиш-монтаж ташкилотларининг хўжалик ишидаги мустақиллигини кенгайтириш соҳасида Директивалар лойиҳасида кўзда тутилган чора-тадбирлар жуда ҳам ўринлидир.

Ўртоқ Шчербицкий қишлоқ хўжалик проблемалари тўғрисида, аввало дон проблемаси тўғрисида батафсил гапириб ўтди. Директивалар лойиҳасида Украинада дон етиштиришни бундан олдинги беш йил мобайнида ҳар йили етиштирилган доннинг ўртача миқдорига нисбатан қарийб 30 процент кўпайтириш вазифаси қўйилган. Бунинг учун дон экинларининг ҳосилдорлигини гектар бошига тўрт ярим-беш центнер ошириш зарур.

Давлат йўли билан қишлоқ хўжалик маҳсулотларини харид қилиш планларини бажарибгина қолмасдан, шу билан бирга ҳар бир колхоз ва совхоз дон ва бошқа маҳсулотнинг тобора кўпроқ қисмини давлатга планлан ташқари сотадиган бўлишларини таъминлаш чоралари ҳам кўрилмоқда. Планлаштирувчи ва хўжалик органлари қишлоқ хўжалик маҳсулотларини ўз вақтида қайта ишлаш ва асраш учун моддий техника базасини вужудга келтириш ғамини ҳозирдан бошлаб ейишлари керак.

Беш йиллик планнинг амалга оширилиши Совет Иттифоқининг жаҳон миқёсидаги позициясини тағин ҳам кўпроқ мустаҳкамлайди, мамлакатимиз ташқи сиёсатининг энг муҳим халқаро проблемаларини ҳал қилишга ўтказаётган таъсирини кучайтиради, тинчлик, демократия, социализм учун, ҳозирги замондаги барча революцион кучларни мустаҳкамлаш учун муваффақиятли кураш олиб боришга ёрдам берадиган бўлиб қолади.

Украина Коммунистик партиясининг делегацияси бизнинг съездимиз янги беш йиллик планга доир Директивалар лойиҳасини якдиллик билан маъқуллашига ва шу тариқа бутун партиямизнинг, бутун халқимизнинг иродасини ифодалаб беришига ишонади, деди пировардида нотиқ.

КПСС Олтой ўлка комитетининг биринчи секретари **А. В. Георгиев** съездда сўзга чиқиб, Сибирнинг ажойиб табиий бойликлари тўғрисида, сибирликларнинг маънавий улуғворлиги ҳақида фахрланиб гапирди. Улуғ Ватан уруши йилла[illegible] Директивалар лойиҳаси сибирликларнинг меҳнат ғайратини тағин ҳам зўр куч билан қўзғотиб юборди. Партия ташкилотларининг ҳозирги кундаги жонажон иши ва бевосита бурчи шуки, улар омманинг сиёсий активлигига ва меҳнат ғайратига бошчилик қилишлари керак.

Янги беш йилликнинг жуда катта вазифаларини муваффақиятли ҳал қилмоқ учун, деди нотиқ, ҳар бир коммунистнинг, ҳар бир ишчи ва колхозчининг, ҳамма кадрларимизнинг масъулият ҳиссини ошириш зарур. Шу муносабат билан кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялаш масалалари биринчи даражали аҳамият касб қилмоқда. Съездда шу нарса тўғри таъкидлаб ўтилдики, партияга раҳбарликнинг мана шу муҳим участкасини янада юксалтиришга ёрдам берадиган ташкилий формаларни қидириб топиш керак. Кадрлар билан ишлаш масаласи, деди нотиқ, КПСС Марказий Комитетининг Пленумида муҳокама қилишга арзийдиган масала бўлиб қолди, чунки бу масала кўп вақтдан бери шундай юксак доирада муҳокама қилингани йўқ.

Дон етиштириш, деб давом қилди ўртоқ Георгиев қишлоқ хўжалигининг ҳамма тармоқларини юксалтириш учун ҳал қилувчи аҳамиятга эга. Бу масала ғаллакор ўлка бўлган Олтой учун айниқса аҳамиятли. 1966 — 1967 йилларда Олтой ўлкасида дон етиштиришни 42-45 процент кўпайтиришимиз ва доннинг ялпи ҳосилини 350 миллион пудга етказишимиз лозим.

Москва ва Ленинград ишчиларининг яқин йиллар ичида маҳсулотни энг яхши намуналар даражасига етказишга қаратилган ташаббуси қишлоқ меҳнаткашларига ҳам бевосита тааллуқлидир. Давлатга юқори сифатли қишлоқ хўжалик маҳсулоти бериб туриш катта сиёсат масаласидир.

Бу соҳада ҳам, деди нотиқ, биринчи навбатда биз учун энг зарур бўлган ғалла тўғрисида гапиришга тўғри келади. Яхши сифатли ун берадиган дон давлатга кам топширилаётганлиги, қаттиқ буғдой экилаётган майдонлар асоссиз равишда қисқартириб юборилганлиги бизни ташвишлантирмоқда. Ҳар қандай донни эмас, балки энг яхши буғдой навларини етиштиришни ҳар бир хўжаликнинг биринчи галдаги бурчи деб ҳисобламоқ керак. Бу вазифани ҳал қилмоқ учун биз бу йил яхши навли буғдой экиладиган майдонларни 1 миллион 200 минг гектарга етказишни, 1967 йилга бориб эса бутун экин майдонининг 70 процентига мана шундай яхши навли буғдойлар экишни планлаштирмоқдамиз. Мамлакатда буғдойнинг юқори сифатли энг яхши навларини тез ёйишни таъминлайдиган чораларни, шу жумладан қонун йўли билан кўриладиган чораларни ҳам кўзда тутиш мақсадга мувофиқ бўлур эди. Бу энг зарур масалани ҳал этмоқ учун биринчи навбатда СССР Қишлоқ хўжалик министрлиги қатъий чоралар кўриши зарур.

Совет Иттифоқи гербига чамбар қилиб ўраб қўйилган, меҳнат ва халқ саодатининг рамзи бўлган рус буғдойининг шуҳратини кўтариш керак! Рус буғдойининг шуҳрати кўп авлодлардан буён бизга мерос бўлиб келмоқда. Янги беш йилликда ҳам рус буғдойининг мана шу шуҳрати яна зўр куч билан янграши лозим.

Ўлкалар ва [illegible] бақасида топши[illegible] фати ҳам [illegible] бўлиши керак, [illegible] ишлаб чиқари[illegible] ган фахрий но[illegible] қилиш ҳам фо[illegible]

РСФСР Го[illegible] **К. М. Герасим[ов]** [illegible] Янги беш йилл[икда] [illegible] Федерациясига [illegible] нинг кенг но[illegible] беради. РСФС[Р] [illegible] тининг ҳажми [illegible] чамаси кўпайти[рилади] [illegible] металлургия, [illegible] мия, нефть, га[з] [illegible] саноати илдам [illegible] ривожлантирил[ади].

Сибирь ва У[зоқ Шарқ] [illegible] рида ишлаб чи[қариш] [illegible] суръатлар била[н] [illegible] беради. Ғарбий [Сибирда] [illegible] қилинган нефть [illegible] қилишлари лозим. Давлат томонидан бериладиган капитал маблағларнинг ўзидангина беш йилликда қишлоқ хўжалигига 17 миллиард сўмдан зиёдроқ ёки бундан олдинги беш йил мобайнида сарфланганига қараганда икки баравар кўп пул сарфлаш мўлжаллаб қўйилди. Бундан ташқари, колхозларнинг маблағларидан ва бошқа манбалардан шу мақсадлар учун 16 миллиард сўмдан кўпроқ пул сарфланади.

Қишлоқ хўжалигини техника, ўғитлар, заҳарли химикатлар, гербицидлар билан таъминлаш анча яхшиланади. Шу чораларнинг ҳаммаси агротехника маданиятини яхшилашга ва қишлоқ хўжалик маҳсулоти етиштиришни кўпайтириш соҳасида мўлжаллаб қўйилган топшириқларнинг бажарилишини таъминлашга имкон беради.

Беш йилликнинг муҳим вазифаларидан бири шуки, биз мустаҳкам ёқилғи-энергетика базасини яратишимиз керак. Бу база халқ хўжалигининг ҳамма тармоқларини янада пропорционал ривожлантиришни таъминлаши лозим. Лекин қилган ҳисобларимизга қараганда, деди делегат, ишга тушириш учун мўлжаллаб қўйилган янги ёқилғи-энергетика қувватлари республикамизнинг Европа қисмидаги ва Уралдаги ҳамма эҳтиёжларни лозим бўлган даражада қаноатлантира олмайди. Шу сабабли СССР Энергетика ва электрлаштириш министрлиги ҳамда СССР Кўмир саноати министрлиги, шунингдек СССР Госплани бу масалани қўшимча равишда муҳокама қилишлари зарур.

Корхоналар ва колхозларнинг ўз маблағлари билан қурилаётган иншоотларини материаллар ва ускуналар билан таъминлашни яхшилаш лозимлигини нотиқ алоҳида уқтириб ўтди. РСФСР Госпланининг раиси деворбоп ва норуда материаллар ишлаб чиқаришдаги қолоқликни тезроқ тугатиш учун зарур чораларни беш йиллик планда кўзда тутишни ҳам таклиф қилди.

Ҳиндистон Коммунистик партияси Миллий кенгашининг раиси **Шрипад Амрит Данге** минбарга чиқиши билан уни делегатлар самимий табрикладилар.

Сизларнинг партиянгиз, деди у, жаҳондаги воқеаларнинг боришига кўпдан бери таъсир ўтказиб келмоқда. Октябрь революцияси ва биринчи социалистик республика вужудга келганлиги натижасида жаҳондаги мазлум халқларнинг ҳаммаси ер юзида шу халқлар озодлигининг биринчи ҳимоячиси пайдо бўлганлигини ҳис қиладиган бўлиб қолдилар. Худди шу пайтдан бошлаб Ҳиндистонда ва Хитойда, яъни империализмнинг мана шу энг катта мулки бўлган мамлакатларда озодлик учун революцион кураш янги куч билан авж олиб кетди. Бироқ қаҳрамон Қизил Армия фашизмни тор-мор келтириб, бунинг натижасида жаҳон империализми заифланиб, қолганлиги, жаҳон социалистик системаси вужудга келганлиги ва мустамлакачиликнинг барбод бўлиши тезлашганлиги туфайлигина мазлум халқларнинг қаҳрамонона кураши узил-кесил муваффақият қозонди. Фақат мана шундан кейингина Ҳиндистон 1947 йилда мустақиллик олишга муваффақ бўлди, 1949 йилда эса Хитойда халқ демократияси ғалаба қозонди. Социалистик мамлакатлар ва жаҳоннинг яқинда миллий мустақилликка эришган мамлакатлари ўзларининг ҳамма ғалабаларига сизларнинг партиянгиз, Совет Иттифоқи ҳукумати ва халқлари туфайли эришганликларини асло унутмайдилар.

Ҳиндистон Коммунистик партияси, деди сўнгра нотиқ, ўз мамлакатининг халқини Вьетнамни Америка империализмининг агрессиясидан ҳимоя қилишга кўтариш учун қўлидан келган ҳамма чораларни кўрмоқда. Бизнинг партиямиз барча социалистик мамлакатларнинг биргаликда ҳаракат қилиб, вьетнам халқини қўллаб-қувватлаши агрессорларнинг мағлубиятга учрашини тезлаштиради, деб ҳисоблайди.

Ҳиндистон озодликка эришганидан бери ўз саноатини вужудга келтириш йўли билан иқтисодий мустақилликни таъминлашга интилмоқда. Ҳиндистон ўз давлатини қайта тиклаш ва қуриш ишида Совет Иттифоқидан ва бошқа социалистик мамлакатлардан кенг дўстона беғараз ёрдам олиб турибди. Бхиландаги металлургия заводи Ҳиндистон—Совет дўстлигининг бутун Ҳиндистонга маълум рамзи бўлиб қолди.

Совет Иттифоқининг ва бошқа социалистик мамлакатларнинг ҳар бир беш йиллик плани, коммунизм қуриш планларини амалга оширишда сизлар эришаётган ҳар бир муваффақият — Ҳиндистон учун ва жаҳоннинг ривожланаётган барча демократик мамлакатлари учун бевосита мадад бўлмоқда.

Кейинги вақтларда Америка империалистлари ва уларнинг иттифоқчилари Ҳиндистоннинг мустақиллигига ва экономикасига путур етказиш ҳамда уни ўзларига янги мустамлакачилик манбаи қилиб олиш мақсадида ўз ҳужумларини кучайтириб юбордилар. Бироқ, улар ўзларининг шу ниятларини Ҳиндистон—Покистон уруши вақтида рўёбга чиқара олмадилар. Уларнинг иғвогарлик планлари яна бир марта барбод бўлди. Ҳиндистон ва Покистон вакилларини музокара столи атрофига тўпламоқ учун Совет Иттифоқи ўз вақтида ташаббус кўрсатди ва ўзининг холис хизматини таклиф қилди. Тошкент декларацияси Совет Иттифоқи ўтказиб келаётган тинчлик ва тинч-тотув яшаш сиёсатини яққол исботлаб ва таъкидлаб берган яна бир далил бўлди. Бу сиёсатни Ҳиндистон ва жаҳондаги барча тинчликсевар мамлакатлар тўла равишда қувватламоқдалар.

Съездингизнинг иши ва бу съездда жаҳондаги деярли барча коммунистик партиялар вакилларининг катта отряди қатнашаётганлиги, деди пировардида ўртоқ Данге, марксизм-ленинизм кучларини янада жипслаштиришга ёрдам беражак. Бу эса ҳозирги куннинг энг зарур эҳтиёжидир.

Бразилия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг съездда қизғин қарсаклар билан кутиб олинган вакили **Жозе Сантос** съездни тўлқинланиб табриклади. Совет халқининг қилаётган ишлари, деди у, Совет Иттифоқи тўғрисидаги разил уйдирмаларни ва ёлғонларни чиппакка чиқармоқда.

Биз, жаҳоннинг энг узоқ районларидан келган коммунистлар, шуни яхши биламизки, Совет Иттифоқининг ва бошқа социалистик мамлакатларнинг муваффақиятлари — давримизнинг асосий зиддиятларини ҳал қилувчи, жаҳон миқёсидаги синфий курашнинг социализм ва коммунизм ғалабаси билан натижаланишини таъминловчи энг муҳим факторларнинг биридир.

XXIII съезд КПССнинг XX ва XXII съездлари белгилаб берган йўлни ижодий давом эттирмоқда. Бу съезд — инсоният тақдири учун жуда катта тарихий аҳамиятга эга воқеадир. Халқлар кураши учун шу съезд берадиган янги куч Вьетнамга қарши олиб борилаётган урушда Америка империализмининг йиртқичларча авантюраларига тезроқ чек қўйишга ҳам революцион Кубанинг ғайри-қонуний блокада қилинишига, Доминикана Республикасидаги сурбетларча ҳарбий интервенцияга ҳам тезроқ чек қўйилишига йўл очиб беради. Бу куч Бразилия, Латин Америкаси, Осиё ва Африканинг бошқа мамлакатлари халқларининг бошларига кулфатлар солган ҳарбий тўнтаришларга чек қўйилишига ҳам ёрдам беради.

Нотиқ Бразилия Коммунистик партияси Марказий Комитети номидан Марказий Комитет бош секретари Луис Карлос Престеснинг XXIII съездга юборган табрикномасини ўқиб берди. Ҳозирги вақтда биз, дейилади табрикномада, жумладан АҚШнинг мамлакатимиз ички ишларига сурбетларча аралашувига қарши кураш олиб бормоқдамиз. 1964 йилдаги ҳарбий тўнтариш бизга берган зарбаларга ва диктатура бизни шафқатсизлик билан таъқиб қилаётганлигига қарамай, бизнинг партиямиз ўз сафларининг уюшқоқлигини сақлаб қолди. Партиямиз ўз раҳбарлиги теварагига жипслашгандир. Бизнинг халқимиз фашизм тузумининг мустаҳкамланишига йўл қўймаслик учун, диктатурани мағлубиятга учратиш ва сиёсий эркинликларни яна қўлга киритиш учун кураш олиб бормоқда. Бу билан биз Осиё, Африка ва Латин Америкасидаги революцион кучларнинг шу уч қитъа халқларининг яқинда бўлиб ўтган конференциясида ўз олдига қўйган биринчи даражали вазифасини, яъни империализмга, эски ва янги мустамлакачиликка қарши курашни кучайтириш, миллий мустақиллик, демократия, социал тараққиёт ва тинчлик учун курашиш вазифасини бажармоқдамиз.

Швеция коммунистик партиясининг секретари **Урбан Карлссон** сўзга чиқади. Делегатлар самимият билан кутиб олган бу нотиқ дедики, съездингизнинг иши учун характерли бўлган реализм ва мақсад бирлиги сизлар ўз олдингизга қўйган мақсадга эришажагингизни таъминловчи гарантиядир.

Швеция коммунистик партияси кейинги йилларда шундай фактор бўлиб қолдики, мамлакатнинг сиёсий кучлари энди у билан жиддий равишда ҳисоблашишга мажбур бўлмоқдалар. Биз жамият структурасини ўзгартириши лозим бўлган бирдан-бир социалистик йўлни кўрсатиб бермоқдамиз. Бу йўл барча революцион кучларнинг қувватини ва таъсирини кучайтиришга ёрдам бермоқда.

Бироқ, Швециядаги сўл оқимлар халқаро масалаларда энг катта куч бўлиб майдонга чиқмоқдалар. Вьетнам швед жамоатчилигининг диққат марказида турибди. Мамлакатимиздаги одамларнинг катта кўпчилиги АҚШнинг Вьетнамдаги ҳужумини ва вьетнам халқига қарши олиб бораётган жирканч урушини қораламоқда.

Пировардида, партиямизнинг сизларнинг XXIII съездингизга қизғин табригини топширишга ва унинг ишига катта муваффақиятлар тилашга ижозат бергайсиз, деди сўзини тамомлаб нотиқ.

Швейцария Меҳнат партиясининг қарсаклар билан кутиб олинган бош секретари **Эдгар Воог** Швейцария ишчилар синфи ва шу мамлакатдаги барча тинчликсевар, тараққийпарвар кишилар номидан XXIII съезд делегатларига самимий қардошлик саломини топширди.

У, русча нутқ сўзлаб бундай деди: Иккинчи жаҳон урушидан кейин ўтган йиллар мобайнида жаҳон социалистик лагерининг, Осиё, Африка ва Латин Америкаси халқларининг, капиталистик мамлакатлардаги ишчилар синфининг фашизм устидан қозонилган ғалабани мустаҳкамлаш, жаҳонда янги муносабатларни вужудга келтириш ҳамда тинчлик, миллий мустақиллик, демократия ва социализм шиорларини амалга ошириш учун кураши авж олиб кетди. Бу курашга Совет Иттифоқи бош бўлиб келди ва бош бўлиб қолмоқда.

Ҳар бир мамлакатнинг ўз тарихи бор, ўзининг алоҳида иқтисодий ва сиёсий шарт-шароити, ўзига хос проблемалари бор, ҳар бир партия мана шу конкрет шарт-шароитни ва проблемаларни ҳисобга олиши лозим, деди ўртоқ Воог. Лекин Маркс-Энгельс-Ленин таълимоти бузилмас интернационал таълимотдир. Осиёга, Африкага, Латин Америкасига ёки бошқа бирор мамлакатга хос ҳеч қандай алоҳида марксизм-ленинизм йўқ. Маълумки, назария практикада синовдан ўтади. Марксизм-ленинизм таълимоти жаҳондаги биринчи социалистик мамлакат практикасида синовдан ўтказила бошлаганига яқин орада 50 йил тўлади ва бу таълимот синовдан муваффақиятли ўтди.

Цейлон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг бош секретари **Питер Кейнеман** минбарга чиқади. Гулдурос қарсаклар билан кутиб олинган нотиқ айтдики, КПСС Марказий Комитетининг ҳисобот докладини эшитган, съездингиз ишида қатнашаётган кишиларнинг ҳаммаси очиқ кўриниб турган фактлар ва ҳақиқатга хилоф равишда КПССнинг революцион руҳ ва революцион қатъиятга етарли равишда эга эмас, деб айблаётган одамлардан ғазабланмоқда.

Сизларнинг беш йиллик планингиз совет экономикаси «кризисга» учради ва СССРда капиталистик муносабатларнинг формалари реставрация қилинмоқда деб даъво қилаётган кимсаларнинг гаплари бутунлай бемаъни эканлигини амалда кўрсатиб турибди. Ишлаб чиқаришнинг анчагина кўпайтирилишини ва халқ фаровонлигини оширишни таъминлаши мумкин бўлган бунақа ҳолатни «кризис» деб даъво қилувчилар бу билан ўзларининг бефаҳмликларини исботламоқдалар.

Нотиқ айтдики, Цейлон Коммунистик партияси ва мамлакатнинг барча прогрессив кучлари Совет Иттифоқининг Цейлон халқига ва Осиё қитъасидаги бошқа халқларга кўрсатаётган ёрдамига юксак баҳо бермоқдалар.

Америка империализмининг агрессиясига қарши олижаноблик билан одилона кураш олиб бораётган қаҳрамон Вьетнам халқига Совет Иттифоқи томонидан берилаётган ёрдамни биз юксак даражада қадрламоқдамиз.

Яқинда Тошкентда бўлиб ўтган учрашувда Совет Иттифоқи донишмандлик билан ўтказган конструктив сиёсат Осиёдаги иккита энг катта давлат ўртасидаги муносабатларни нормаллаштиришга, фақат империализмгагина қўл келаётган кескинликни ва икки давлат ўртасидаги жанжални юмшатишга ёрдам берди.

КПСС Марказий Комитетининг ҳисобот докладида социалистик лагернинг ва халқаро коммунистик ҳаракатнинг умумий душманимиз бўлган империализмга қарши курашдаги бирлигини мустаҳкамлашга қаратилган даъватни бизнинг партиямиз тўла равишда қувватлайди. Шу бирликни тикламоқ учун таклиф қилинган чораларга қўшиламиз, бирликни тикламоқ учун КПСС сабр ва матонат билан принципиал йўл тутаётганлигини юксак равишда қадрлаймиз.

Исландия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитети Ижроия комитетининг аъзоси **Инги Хельгасон** ўз нутқини рус тилида бошлади.

— Исландия социалистлари, деди у залдагиларнинг қарсаклари остида, мамлакатингиздаги социализм ва коммунизм қурилишини қизиқиб ва қувониб кузатиб келмоқдалар. Сизларнинг муваффақиятларингиз ер юзидаги ҳамма меҳнаткашларнинг яхши турмуш қуришга қаратилган умидларини ифодалаб бермоқда.

Мен шу қадар кичик мамлакатнинг вакилиманки, бу мамлакат аҳолисини Москва кўчаларидан бирига сиғдириш мумкин бўлур эди. Шунга қарамай, биз турли социал тузум шароитида яшашимизга қарамай, мамлакатларимиз ўртасидаги муносабатлар муваффақиятли равишда ривожланмоқда. Бунинг сабаби шуки, бизнинг муносабатларимиз тенг ҳуқуқийлик, дўстлик ва ўзаро ҳурмат асосига қурилмоқда.

Совет мамлакати Исландиядан янги музланган балиқларни кўплаб сотиб олаётганлиги мамлакатимизда жуда замонавий ривожланган балиқчилик саноатини вужудга келтиришимизга имкон берди. Илгари эса биз ўзимиз овлаган балиқнинг кўп қисмини қайта ишланмаган ҳолда сотар эдик. Исландияда кейинги йилларда балиқ маҳсулотларини ишлаб чиқариш кўпайтирилди. Кўпайтирилган мана шу балиқ маҳсулотларининг ҳаммасини Совет Иттифоқи ва Шарқий Европадаги социалистик мамлакатлар сотиб олмоқда. Ҳар бир исландиялик буни яхши билади ва тушунади.

Партияларимиз ўртасидаги муносабатлар ҳамиша тенг ҳуқуқийлик, аралашмаслик ва ўзаро ҳурматлаш негизига қурилиб келмоқда.

Исландия халқининг армияси йўқ. У, ҳеч бир мамлакат билан ҳеч қачон урушмаган ва бундан буён ҳам урушмайди. Американинг Исландиядаги базалари ер юзидаги тинчликка таҳдид солиб турибди, шунинг учун бизнинг партиямиз, дейди пировардида нотиқ, Исландия территориясидан Америка қўшинларини чиқариб юбориш учун тинмай курашмоқда.

Бирлашган Араб Республикаси араб социалистик иттифоқи бош секретариатининг аъзоси **Ҳусайн Зулфиқор Сабрий** минбарга чиқиши билан съезд қатнашчилари уни қизғин кутиб олдилар.

— Сизларнинг съездингиз, деди у, Ленин биринчи социалистик давлат негизини қуришга киришган вақтларда бошланган жуда кўп улуғ ишларнинг биридир.

КПССнинг, Совет Иттифоқининг тажрибаси ва муваффақиятлари, деди нотиқ, бутун дунё халқлари учун фойдали бўлиб чиқди. Бу тажрибалардан озодликка ва тараққиётга интилаётган халқлар биринчи галда фойдаланмоқдалар. Шу халқлар совет халқидан ва унинг партияси раҳбарлигидан самимий ёрдам олдилар.

Вьетнам халқининг қаҳрамонона курашини биз якдиллик билан қувватламоқдамиз ва вьетнам халқи ёвузлик ва агрессия кучлари устидан ғалаба қозонгунича унга ўзимизда бўлган ҳамма воситалар билан ёрдамлашаверамиз.

Сўнгра нотиқ айтдики, зулм тўлқини кичик халқларни ва узоқ кураш натижасида яқиндагина мустақилликка эришган давлатларни хавф остида қолдирмоқда. Бу тўлқинни даф қилиш ва йўқотиш бизнинг муштарак бурчимиздир, барча тинчликсевар халқларнинг бурчидир.

Бизни вакил қилиб юборган халқлар, деди нотиқ, ҳеч қачон таслим бўлмайдилар, улар мустамлакачиларнинг бирор халқни кишанлаётганликларини кўрганларида индамай қололмайдилар, ҳамма халқлар озодликка эришмагунча улар хотиржам бўлолмайдилар.

Бирлашган Араб Республикасининг халқи номидан, араб социалистик иттифоқи ва унинг Жамол Абдил Носир бошчилигидаги олий ижроия комитети номидан мен сизларга ўзимизнинг чуқур миннатдорчилигимизни билдираман ва сизларнинг съездингизга ўзимизнинг энг самимий истакларимизни топшираман.

Ҳусайн Зулфиқор Сабрий ўз нутқининг охирида:

— Яшасин араб—совет дўстлиги! — деб хитоб қилди.

ТАСС АХБОРОТИ

ОЙНИНГ ЖАҲОНДА БИРИНЧИ СУНЪИЙ ЙЎЛДОШИ ПАРВОЗДА

«Луна-10» автомат станцияси Ой атрофидаги орбита бўйлаб учишни давом эттирмоқда. 5 апрель соат 15-30 минутга қадар станция Ой атрофини ўн тўрт марта айланиб чиқди.

Траектория ўлчовларига доир маълумотларни ишлаб чиқишни давом эттириш натижасида Ой йўлдоши орбитасининг қуйидаги параметрлари аниқланди:

— Ой юзасидан энг кам узоқлашуви (периселенийда) — 350 километр

— Ой юзасидан энг кўп узоқлашуви (апоселенийда) — 1017 километр;

— Йўлдошнинг Ой атрофини айланиб чиқиш даври 2 соату 58 минут 15 секунд;

— Йўлдош орбитасининг Ой экватори сатҳига оғиш бурчаги — 71 градус 54 минут.

Ойнинг сунъий йўлдоши билан ўн саккиз марта радио алоқа сеанслари ўтказилди. Шу сеанслар вақтида кўп ҳажмда илмий маълумотлар олинди.

Ойнинг сунъий йўлдошида қуйидаги илмий аппаратлар ўрнатилган:

— Ер-ой трассаси бўйлаб ўтадиган метиор оқимларни тадқиқ қилмоқ, Ой атрофидаги чанг туманликларини қидирмоқ ва Ой теварагидаги фазода бўлган микрометиоритларни қайд қилмоқ учун метиор заррачалар регистратори;

— Ой юзасининг гамма нурларини тадқиқ қилмоқ учун гамма-спектрометр;

— Ой магнит майдони кучланишининг миқдорини аниқламоқ учун магнитометр

— Ой атрофи фазосидаги қуёш плазмасини ўрганиш учун аппаратлар;

— Ой юзасининг инфрақизил нурларини қайд қилувчи аппаратлар;

— Ой теварагидаги радиация вазиятини ўрганмоқ учун аппаратлар.

Асосий вазифалардан бири — Ой сунъий йўлдоши орбитаси параметрларининг ўзгаришига қараб Ой гравитацион майдонини тадқиқ қилишдан иборат.

Телеметрия маълумотларига қараганда, йўлдошда ўрнатилган аппаратлар нормал ишлаб турибди — йўлдошнинг асбоблар жойлаштирилган катагидаги босим симоб столбасининг 850 миллиметрига ва температура Цельсий билан 24-26 градусга тенг.

Йўлдош билан қилинаётган алоқа нормал даражада бўлиб, Ой йўлдошидан олинаётган илмий-техникавий маълумотлар ишлаб чиқилмоқда.

Ой сунъий йўлдоши билан бундан буёнги радио алоқа сеанслари программага мувофиқ ўтказилиб туради.

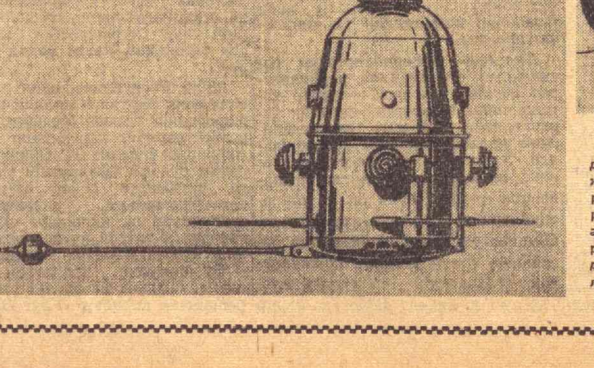

1966 йил 3 апрель куни Москва вақти билан соат 21-44 минутда мамлакатимизда «Луна-10» автоматик станцияси учирилди. Бу жаҳонда биринчи марта Ойга чиқарилган сунъий йўлдошдир. Суратларда: ((чапдан) «Луна-10» автоматик станциясининг умумий кўриниши. «Луна-10» автоматик станцияси парвозининг схемаси: Ер атрофидаги оралиқ орбита (1), Ойга учиш траекториясининг коррекцияси (2), «Луна-10» автоматик станциясининг тормоз берилишидан олдинги ориентацияси (3), Ой сунъий йўлдошига тормоз берилиши ва унинг орбитага чиқиши (4).

ТАСС—ЎзТАГ фотоси. (Расмлар фото-телеграф орқали олинди).

Республикамизнинг жанубий районларидаги хўжаликларда чигит экиш қизғин давом этяпти. «Ленинизм» колхози пахтакорлари Қарши районида биринчи бўлиб экишни бошлаган эдилар. Улар бу йил 1.900 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 30 центнердан «оқ олтин» етиштириш ва янги беш йилликнинг биринчи йили топшириғини муваффақиятли бажаришга қарор қилганлар. Колхозда уруғ яхши тайёрланган ерга белгиланган чуқурликка ташланмоқда. Экишнинг сифатли бўлишига алоҳида эътибор бериляпти.

Б. Мазур фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

БИЗНИНГ АХБОРОТ

САЛОМАТЛИК ПОСБОНЛАРИ

Хивадаги медицина билим юртини 118 фельдшер-акушер битириб чиқди. Ёш шифокорлар областнинг шаҳар ва қишлоқларига жўнаб кетдилар.

К. Иброҳимов.

ЯНГИ КИНО-ТЕАТР

Қарши шаҳрида янги кино-театр биноси қурилиб фойдаланишга топширилди. Бу маданий муассасага буюк мутафаккир шоиримиз Алишер Навоий номи берилди.

Э. Эшмирзаев, Б. Ҳайбаров.

СОВҒА

Ўзбекистон районидаги колхозлараро қурилиш ташкилоти бинокорлари «Ўзбекистон» колхози учун маиший хизмат комбинати қуриб бердилар.

М. Отақўзиев.

ЯНГИ МАДАНИЙ МУАССАСА

Чуст районидаги Фрунзе номли колхозда қад кўтарган клуб меҳнаткашларга хизмат кўрсатаётир.

З. Юсупов.

Республикада баҳорги кўчат ўтказиш ишларининг бориши тўғрисида 1 апрелгача бўлган МАЪЛУМОТ

1 апрелгача республикада 3000 гектардан зиёд майдонда янги боғлар, 1300 гектарга яқин токзор, 2000 гектардан зиёд тутзорлар барпо этилди. Бундан ташқари 51 миллион тупдан ортиқ мевали дарахт ва баланд ўсадиган тут дарахти кўчатлари ўтказилди.

Областлар баҳорги кўчат ўтказиш топшириғини қуйидагича бажардилар (топшириққа нисбатан процент ҳисобида):

Фарғона области	— 103,2
Тошкент шаҳри	— 98,6
Бухоро области	— 97,9
Сирдарё области	— 94,5
Андижон области	— 86,7
Тошкент области	— 82,8
Хоразм области	— 78,1
Сурхондарё области	— 75,9
Самарқанд области	— 56,1
Қашқадарё области	— 52,3
Қорақалпоғистон АССР	— 14,6

Республика министрликлари, идоралари баҳорги кўчат ўтказиш топшириғини қуйидагича бажардилар (топшириққа нисбатан процент ҳисобида):

«Главголодностепстрой»	— 217,3
ЎзССР Коммунал хўжалик министрлиги	— 141,2
ЎзССР Озиқ-овқат саноати министрлиги	— 132,9
ЎзССР Маориф министрлиги	— 122,6
Ўрта Осиё темир йўл бошқармаси	— 118,7
ЎзССР Автотранспорт ва тош йўллар министрлиги	— 114,0
ЎзССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги	— 75,9
ЎзССР Соғлиқни сақлаш министрлиги	— 66,4
ЎзССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги	— 63,9

КЎЧАТ ЭКИНГ, БОҒ ҚИЛИНГ!

Баҳор келди. Дов-дарахтлар барг ёзяпти. Ҳадемай мавжудот яшил либосга бурканади. Боғбонлар бу фаслда кўчат ўтказади, гул экади:

□ □

ДИЁРИМИЗ КЎРКИ

Мирзачўлдаги «Фарҳод» совхозининг 3- бўлимида иш қизғин. Бўлимдаги 44-саккиз йиллик мактаб коллективи тўрт минг тупдан ортиқ кўчат ўтказди. Бердиали Назаров бошлиқ бригада пахтакорлари эса карталарнинг четларига 5 минг донага яқин мевали дарахт ва тут кўчатлари экдилар. Мавсум бошидан буён бўлимда 25 минг туп кўчат ўтказилди.

Қ. Зикриллаев.

4 МИНГ ТУП НИҲОЛ

Тут — пилла қуртининг озуқа базаси. Кўп пилла етиштириш учун тут кўчати майдончаларини кенгайтириш, ҳосилдорлигини ошириш керак. Навоий районидаги «Москва» колхозининг Б. Бекназаров бошлиқ 3-бригада аъзолари шу мақсадда ҳар йили кўплаб тут кўчатлари ўтказмоқдалар. Шу кунгача бригада участкасига 4000 туп тут кўчати ўтказилди.

И. Набиев.

БЎЛАЖАК БОҒБОНЛАР

Шредер номидаги узумчилик, боғдорчилик ва виночилик илмий-тадқиқот институти ҳузуридаги бир йиллик боғбонлар тайёрлаш республика мактабини 1961 йилдан буён 500 га яқин киши тамомлаб чиқди. Ўзбекистоннинг кўпгина колхоз ва совхозларида ана шу мактабда таълим олган миришкор боғбонларни учратиш мумкин.

Бу йил мактабга янгидан 150 киши қабул қилинади. Бўлажак боғбонлар назарий билимларни эгаллаш билан институт тажриба участкасида мевали дарахтлар агротехникаси ва ҳосилдорликни ошириш юзасидан амалий машғулотлар ўтказадилар.

Ҳ. Собиров.

ОЛИМЛАР ҲАШАРДА

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Биология институтининг Оққўрғондаги илмий текшириш экспериментал базасида 10 гектарли майдонда истироҳат боғи барпо этиляпти.

«Яхши ният билан кўчат эк!» шиорига институтнинг ёш олимлари, аспирант, илмий ходим ва лаборантлари амалий иш билан жавоб беряптилар. Биология фанлари кандидатлари Х. Самиев, А. Абдуллаев, аспирант А. Нуритдинов, илмий ходим Даджонов, лаборант Рихсиевлар бошлиқ боғдорчилик бригадалари аъзолари истироҳат боғига 3 минг 500 тупдан ортиқ чинор, акация, ёввойи узум дарахтлари, 16 минг туп атр гул кўчати ўтказдилар.

А. Мирҳамидов.

МЕВАЗОР КЎЧАЛАР

Тошкент. Киров районидаги Янгиариқ маҳалласини «боғ маҳалла» дейишади. Бу ерда истиқомат қилаётган аҳоли бундан 6-7 йил муқаддам районда биринчи бўлиб кўчаларга мевали дарахт кўчатлари эккан эдилар. Ҳозир ўша дарахтлар қийғос ҳосилга кириб, кўчаларнинг ҳуснига ҳусн қўшиб турибди.

Янгиариқликлар бу йил ҳам кўчат ўтказишда пешқадамлик қилмоқдалар. Сўнгги ҳафтадагина жамоат жойлари ва хонадонларга 5 минг тупдан зиёд ниҳол экилди.

А. Набихўжаев.

ТОШКЕНТ ЎЙИНЧОҚЛАРИ МОСКВА КЎРГАЗМАСИДА

Москвада, Бутуниттифоқ болалар ўйинчоқлари кўргазмасида Тошкентда ишлаб чиқарилган маҳсулотлар ҳам кенг ўринни эгаллади. Шу вақтгача бундай кўргазмаларда Москва, Болтиқ бўйи, Юқори Волга ва қисман Украинада тайёрланган болалар ўйинчоқларигина намойиш қилинарди. Эндиликда мамлакатимизнинг Шарқидаги республикалар даврасида биринчи бўлиб Ўзбекистон ҳам болалар ўйинчоқларини кўз-кўз қилди.

Тошкентдаги хўжалик буюмлари заводида ишлаб чиқарилган аэропланчалар, металлдан ясалган юк машиначалари кўпчиликнинг эътиборини тортди. Ярим метр узунликдаги самосвал машиначалар, сиёҳдончалар, коптокчалар ва бошқа жуда кўп ўйинчоқлар кўрсатилди.

Кўргазмани ярим миллион киши томоша қилди. Ота-оналар, педагоглар ўйинчоқларнинг янги хиллари ҳақида ўз фикр ва мулоҳазаларини билдирдилар. Болалар ўйинчоқлари ишлаб чиқарувчи корхоналарнинг мутахассислари бундан ўзларига тегишли хулоса чиқариб олдилар.

В. ПОКРОВСКИЙ,
Москва шаҳри.

ҒЎЗА ПАРВАРИШИ БОШЛАБ ЮБОРИЛДИ

«Коммунизм» колхози Термиз районининг йирик пахтакор хўжаликларидан бири. Колхоз пахтакорлари КПСС XXIII съезди шарафига бошланган умумхалқ социалистик мусобақасида ғолиб чиқиб, районда биринчилар қаторида чигит экишни тугалладилар. Чигит ҳамма майдонларда бир текис ундириб олинди.

Колхознинг М. Сатторов, Э. Ашуров, М. Расулев ва Р. Файзиев ўртоқлар бошлиқ бригадалари аъзолари айниқса меҳнатда ажойиб намуна кўрсатяптилар. Бу бригадаларда ғўза қатор ораларига ишлов бериш бошлаб юборилди.

СЕРҲОСИЛ ШОЛИ НАВЛАРИ

Ўзбекистоннинг дон балансида шоли салмоқли ўринни эгаллайди. КПСС XXII съезди ҳамда партиямиз Марказий Комитетининг ундан кейинги Пленумлари қарорларини оғишмай амалга ошираётган республикамиз қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари шоли етиштиришни кўпайтириш учун курашда дастлабки қадам қўйдилар. Кейинги йилларда Сирдарё, Амударё дельтаси, Сурхон воҳаси ҳамда бошқа бир қанча районларда янги шоликор хўжаликлар ташкил топди.

Ўтган йили Ўрта Чирчиқ районининг колхозлари ҳар гектар ердан 37 центнердан шоли етиштирдилар. Гурлан районидаги «Коммунизм» колхози ҳар гектар ердан 50 центнердан, Ўрта Чирчиқ районидаги «Полярная звезда», Энгельс номли, «Северний маяк» колхозлари 40-45 центнердан шоли йиғиб олдилар.

Республикамизда бу йил шоли майдонларини яна 6 минг гектарга кенгайтириш кўзда тутилмоқда. Ҳосилдорлик ҳам ошади. Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги дон ва луб экинлари селекцияси станциясининг илмий ходимлари шолининг янги навларини яратиш ҳамда уни районлаштириш соҳасида иш олиб боришяпти. Селекционер Александр Елисеевич Шин шолининг «ЎзРОС-59» деган янги эртапишар навини яратди. Бу ўтган йили Тошкент, Сирдарё, Хоразм областлари ва Қорақалпоғистон АССР хўжаликларида районлаштирилди. Қорақалпоғистондаги «Маданият» совхозида янги «ЎзРОС-59» нави экилган далаларда илгари экиб келинаётган навларга қараганда гектаридан 12 центнердан ортиқ ҳосил йиғиб олинди. Бу йил Қорақалпоғистондаги шоликор хўжаликларнинг деярли ҳаммасида ана шу тезпишар юқори ҳосилли шоли катта майдонларни эгаллайди.

Дон ва луб экинлари селекцияси станцияси шоликорлик лабораториясининг мудири Полина Абрамовна Пулина, селекционер Александр Елисеевич Шин ўртоқлар шолининг тезпишар «Узбекский-3» ва кечпишар «Узбекский-4» янги навларини яратдилар. Бу навлар ҳам ҳаётга йўлланма олиб, бу йил тажриба далалари ва хўжаликларда синовдан ўтади.

Шоли кўп меҳнат талаб қиладиган экин. Ўтган йили шоли экишни механизациялаштиришда катта қадам ташланди. Республикадаги асосий шоликор хўжаликлар 98,5 процент майдонда уруғни «СД-24» маркали дон сеялкаси ёрдамида экдилар. Бу билан анчагина ишчи кучи ҳамда маблағ тежалди, маҳсулот таннархи арзонлашди.

Республикамизнинг химик олимлари шолипоялардаги турли бегона ўтлар ва курмакни йўқ қилиб ташлашга ёрдам берадиган «пропанид» гербицидини яратдилар. Бу янги дориворни қўллаш ҳосилнинг мўл ва сифатли бўлишини таъминлайди. «Пропанид» гербициди бу йил Хоразм областидаги «Коммунизм», Тошкент областидаги «Полярная звезда» колхозларида ҳамда Қорақалпоғистон АССРдаги «Октябрь», «Партия XXII съезди» совхозларида биринчи марта синаб кўрилади.

С. ҲИДОЯТОВ,

ЧЎЛ ЧАПАК ЧАЛЯПТИ

Замонамиз қаҳрамонлари

Уни республика қишлоқ хўжалик ходимларининг яқинда бўлиб ўтган қурултойида ҳам учратган эдик. Президиумга раислик қилувчи: «Кенимех районидаги «Октябрь 40 йиллиги» совхозининг бош чўпони Мирзали Алпомисовга сўз берилади», деганида Мирзали оға минбарга кўтарилиб, нутқини шундай сўзлар билан бошлаган эди:

— Қурултойнинг мана шу юксак минбаридан туриб мен совхозимиздаги барча ишчилар билан биргаликда етти йиллик план топшириқларини бажариш ишига қўшган кичик бир ҳиссам ҳақида гапирмоқчиман...

Бош чўпон совхоз эришган ютуқлар тўғрисида ҳикоя қилди. Ўзи ҳақида камроқ гапирса-да, унинг жамоат чорвачилигини ривожлантириш ва маҳсулдорлигини ошириш соҳасидаги муваффақиятларини кўпчилик билар эди. Мирзали оға гапни чўзиб ўтирмай, ютуқлари тўғрисида бир неча рақамлар келтирди-да, минбардан тушиб кетди. Унинг шаънига яна қарсаклар янгради.

Қизилқум паҳлавони келиб жойига ўтирар экан, ҳалиги гаплари, ўзи эришган ғалабалар яна кўз ўнгида гавдалана бошлади. У ҳозир санъат саройи залида ўтирган бўлса-да, ўзини Қизилқумда юргандек ҳис этарди.

... Етти йиллик план топшириқларига якун ясалган палла. Мирзали оға қўйлардан қўзи олиш, давлатга қоракўл тери, жун топшириш юзасидан етти йиллик планни уч ярим йилда уддалаб қўйди. Бошқача қилиб айтганда етти йил мобайнида қарийб ўн икки йиллик маҳсулот тайёрлади. Бу унинг коммунистик мўл-кўлчиликни кўпайтириш ишига қўшган яхши ҳиссаси эмасми?

Шулар хаёлига келади-ю, зални тўлдириб ўтирган одамларга қарайди. Кимдир минбардан сўзлаётган эди. Мирзали оға унинг сўзларини диққат билан тинглади. Энди бутун диққат-эътибори залдагиларда эди. Ўз ютуқлари билан камроқ фахрланишни истайдиган бу одам янги беш йилликнинг дастлабки йили режалари тўғрисида ўзича мулоҳаза юритиб ҳам қўярди.

Танаффусда Мирзали Алпомисов билан учрашиб қолдик. Ишларидан сўрадик. У ўз тажрибалари ҳақида гапириб, совлиқлардан кўп қўзи олишнинг ҳеч қандай «сир»и йўқлигини, бунинг учун қўйларни кўпроқ серўт яйловларда боқиш лозимлигини, айниқса кузги уруғлантириш ишига алоҳида эътибор бериш зарурлигини айтди.

Қиш шароитида далада ўтўланлар кам бўлишини эътиборга олиб, ҳар бир совлиққа кунда 150-200 граммдан аралаш озуқа бериб борилади. Бунда совлиқлар соғлом, бақувват бўлади. Кўплаб эгиз туғади, қоракўл териларнинг сифати яхши бўлади.

Мирзали Алпомисов янгилик тарафдори, у ҳамиша фан мўъжизаларига, илғор тажрибаларга қатъий амал қилиб келмоқда. Сўзимизнинг исботи учун бу машъал чўпон кейинги уч йилда эришган ютуқлар ҳақида мисоллар келтирмоқчимиз.

1963 йили Мирзали Алпомисов сурувидаги ҳар юз совлиқдан 171 тадан соғлом қўзи олинди. 1964 йили эса ҳар юз совлиқдан олинган қўзилар аввалги йилдагига нисбатан уч бошдан кўп бўлди. Лекин бу чўпонни қаноатлантириб қолмади. Ўтган йили 702 бош совлиқнинг ҳар юзтаси ҳисобига 200 тадан қўзи топширди.

Мирзали Алпомисов совхоздаги энг илғор чўпонлардан. Сўнгги уч йилда давлатга топширган 2660 та қоракўл терининг 89 проценти биринчи сортга қабул қилинганлиги, шу давр ичида бирорта ҳам қўйнинг нобуд бўлмаганлиги шу фикрнинг исботи эмасми!

КПСС XXIII съезди арафасида Қизилқум яйловларига ҳам ажойиб хушхабар келди. Чорвачиликни ривожлантириш, маҳсулдорлигини ошириш ишига жуда катта ҳисса қўшганликлари учун Социалистик Меҳнат Қаҳрамони деган юксак унвон олган чўпонлар орасида яйлов баҳодири Мирзали Алпомисов ҳам бор эди.

Қўй боқиб суяги қотган Мирзали Алпомисов СССР Олий Совети Президиуми Фармонини яйловда эшитди. Ўша кунга қадар унинг сурувидаги қўйларнинг ярмидан кўпроғи қўзилаб бўлган эди. Дастлабки кўрсаткичларга қараганда, ҳар юз бош совлиқдан олинаётган қўзи 200 тадан ошиб тушарди. Демак ваъдани амалда бажариш учун ҳамма асос бор. Бош чўпон бундан беҳад қувониб совлиқларига, уфқ билан туташиб кетган Қизилқумнинг олис-олисларига тикиларди. Кўм-кўк майсалар гиламни кўзни қамаштиради. Ҳу, рўпарада лолақизғалдоқлар алвон бўлиб товланяпти. Майингина эсаётган чўл шамоли қизғалдоқлар юзидан бўса олиб оҳистагина тебратади. Қалин майсалар, қоқи гуллари-ю, ўша қизғалдоқлар гўё чапак чалаётгандай кўринади. Унинг назарида бутун чўл чўпонларни олқишлаб чапак чалаётганга ўхшаб кетарди.

Б. МАҲМУДОВ,
С. ҚОДИРОВ,
«Совет Ўзбекистони»нинг махсус мухбирлари.

ХОРАЗМ ЭКЯПТИ

УРГАНЧ. («Совет Ўзбекистони» мухбири). Урганч районидаги Карл Маркс номли колхоз бултур гектаридан 40 центнердан ошириб пахта ҳосили кўтарган эди. Бу йилги марра — 45 центнер. Колхоз пахтакорлари областда биринчи бўлиб чигит экишни бошладилар. Съезд кунларида механизаторларнинг меҳнат ғайрати булоқдек мавж урмоқда. Р. Қаландаров, Р. Хўжамуродов, Х. Болтаев каби механизаторлар ер ҳайдаш ва экишда фидокорлик кўрсатаётирлар.

Областнинг бошқа районларида ҳам чигит экишга киришилди. Сабзавот ва полиз экинлари экиш жадаллаштирилмоқда.

Ф. ЗОҲИДОВ.

БУХОРО ГАЗИ НУКУС ШАҲРИГА БОРАДИ

НУКУС, («Совет Ўзбекистони» мухбири). Пўлат қувурлар Амударё тагидан ўнг қирғоққа ўтказилди. Бу Бухоро зангори оловини етказиб берадиган дюкер эди. Амударё тагидан ўтказилган табиий газ Нукус шаҳридаги газ тақсимловчи станцияга қуйилади. Бу ердан Автоном Республиканинг Нукус, Беруний, Чимбой, Кегайли, Тахтакўпир, Тўрткўл шаҳар ва районлари аҳолисини ёзин-қишин газ билан таъминлаб туриш мумкин.

Трассада иш қизғин. Газопроводчилар сувнинг камлигидан фойдаланиб, қурилишни барвақт битказиш учун курашмоқдалар. Бульдозерлар, экскаваторлар, скреперлар бетиним ишламоқда. Монтажчилар эса асосий ишларни бажармоқда.

Мана, салкам минг метрли қувур синов учун тайёр. Газ ўтказишга мустаҳкамлиги синаб кўрилади. Трассадаги асосий ишларни «Союзмонтажгаз» трести коллективи амалга оширмоқда. А. Мичитко бригадаси аъзолари ёшлардан ташкил топган. Улар пўлат қувурларни пайвандлашда пешқадам. Пайвандчилардан Е. Конюков, В. Гаврилов ўртоқлар смена топшириқларини бир ярим-икки ҳисса ошириб адо этяптилар. Б. Низовин раҳбарлик қилаётган қувур ётқизувчилар бригадаси олдинда боряпти.

Қурувчилар дюкернинг энг сўнгги метрларини қўлдан чиқаришмоқда. Шу йилнинг октябрь ойида Амударёнинг ўнг қирғоғида Бухоро зангори олови ёнади. Табиий газ Нукус шаҳрига белгиланганидан бир йил илгари келади.

Р. ЕШИМБЕТОВ.

ПЕШҚАДАМЛАР

Редакцияга почта ҳар куни кўплаб хат ва хабарлар келтирмоқда. Бирида КПСС XXIII съезди материалларидан илҳомланган корхоналарнинг коллективлари эришаётган меҳнат зафарлари ҳақида гапирилса, бошқасида моҳир ишчиларнинг тежалган материаллар ҳисобига қўшимча маҳсулот тайёрлаётгани ҳикоя қилинади. Учинчи хатда ижодкор кишилар янги таклифларни ишлаб чиқаришга татбиқ этаётгани тўғрисида сўз боради.

Фарғонадаги Олтиариқ нефтни қайта ишлаш заводининг ишчиси Ҳошим ака Исҳоқов ўз ишининг кўзини билган жонкуяр киши. У участкалардан чиқадиган чиқинди сувлардан нефть маҳсулотларини тўплаб, томчилардан тонналар барпо қилаётир. У кундалик нормасини 150-200 процентдан ошириб бажармоқда. Бу тўғрида О. Раҳимов фахр билан ёзади.

А. Хайровнинг хатидан қуйидагиларни ўқийсиз: Наманган ёғ-экспеллар заводининг коллективи ёғнинг чигитда қолиб кетишини камайтириш ҳисобига бир ойда 19 тоннага яқин ёғ иқтисод қилади. Беш йилликнинг кейинги икки ойида пландан ташқари 116 тонна қора ёғ ва 18 тоннага яқин оқланган ёғ ишлаб чиқарилди. Экстракт цехининг Михаил Смаркалов сменаси нормадаги 3,6 тонна ўрнига 4,9-5 тонна сифатли ёғ тайёрлаётир.

Филтрловчи Саодат Маннонова, дисцилятор Раиса Семикина каби жонкуярлар ишлаб чиқариш жараёнини такомиллаштириб, ўз тажрибаларини бошқа ишчиларга ҳам ўргатмоқдалар. Корхона коллективи яқинда ўз имкониятларини қайта кўриб чиқди. Тежаш борасида янги резервлар аниқланди. Хом ашёнинг исроф бўлишини яна 0,3 процент камайтириш ҳисобига 300 тонна техника чигитини тежаш мумкин деган хулосага келинди.

— Қувасой цемент комбинати биринчи кварталда, — деб ёзади Ш. Саидумаров, — иқтисодий тежашда яхши натижаларга эришди. Корхона планни муддатидан илгари бажариб, қўшимча равишда 3000 тонна цемент, 1 миллионга яқин шифер ишлаб чиқарди.

Андижондаги гидролиз заводининг химиклари тежалган материал ҳисобига планга қўшимча 76 минг сўмлик сифатли маҳсулот тайёрладилар. Йил охиригача 395 тонна чўян, 40 тонна рангли металл, 8 минг метр газлама ва бошқа материаллар иқтисод қилиш учун олинган мажбурият шараф билан бажарилмоқда.

Намангандаги 2-пахта тозалаш заводида бир ойда тежалган материаллар ҳисобига 6 тонна тола ишлаб чиқарилди. Пахта тозаловчилар бу рақамни йил охиригача 100 тоннага етказишга аҳд қилганлар. Шаҳардаги консерва заводида ҳам тежамлилик ҳаракати қизғин. Мусобақадошлар орасида Мадина Абдурашидова бошлиқ коллектив юқори кўрсаткичга эришяпти.

Қўқон пахта тозалаш заводи табиий газ хом ашёси билан пахта қуритишга киришди. Арзон ёнилғи катта иқтисодий тежам бермоқда. Жиззах оҳак заводи табиий газ билан ишлашга кўчмасдан аввал ҳар ойда ўртача минг тонна оҳак ишлаб чиқарган бўлса, эндиликда 7 минг тоннадан кўпроқ оҳак тайёрлаётир. М. Ниёзов, Ғ. Одилов, А. Пардаев ўртоқларнинг хатларида шу корхона коллективларининг баракали меҳнати мадҳ этилади.

— Қашқадарё область Қарши районидаги «1 Май» ва «Обиҳаёт» каналларини қуриш кун сайин авж олаётир, — деб ёзади И. Ҳикматов. — Каналнинг узунлиги 40 километр бўлади ва Қарши чўлидаги «Партия XX съезди», «Қашқадарё», «Бешкент», «Ўзбекистон», «III Интернационал», «Пахтакор» колхозлари ва совхозларига сув етказиб беради. Тупроқ ишларини бажаришда механизаторлардан Э. Тожиддинов, С. Жўраев, Ю. Холев, Ш. Шаропов ўртоқлар намуна кўрсатишяпти.

М. Аббосов юборган хабарда Марғилон трактор ремонт заводи металлдан ва бошқа материаллардан тежаб фойдаланиб, катта деталлардан чиқадиган материаллардан майда запас қисмлар ишлаб чиқараётганлиги билдирилади. Корхона коллективи тежалган металлардан 11 минг сўмлик қўшимча маҳсулот ишлаб чиқаради. Ҳ. Фармоновнинг айтишича, Навоий пахта тозалаш заводининг мастери Ражаб Ҳодиев, прессловчи Саттор Фармонов, слесарь Абдураҳмон Юсупов ўртоқлар кунлик нормасини 125-130 процентга етказиб бажаряпти.

Республикамиз корхоналари, қурилишларида, транспорт тармоқларида КПСС XXIII съезди шарафига мусобақа кенг қулоч ёймоқда. Т. Мақсудов, В. Аслонов, А. Бобожонов, Ж. Пирмуҳамедов, Б. Боймирзаев, Т. Саидов, Г. Демидов, И. Крамов, А. Суюндов, Ғ. Қодирқулов, Г. Ястребов каби кўплаб ўртоқларнинг хат ва хабарларида ана шу мусобақа ғолибларининг илғор иш усуллари тилга олинади.

— Тошкент тўқимачилик комбинатини, — деб ёзади А. Валиев, — кадрлар мактаби деб ҳисоблашлари бежиз эмас. Бу ерда Ўрта Осиё республикалари учун кўплаб йигирувчилар, тўқувчилар, тўқувчилик бўйича мастерлар, тажрибали ремонтчилар ва бошқа шунга ўхшаш касбдаги мутахассислар тайёрланиб турибди. Душанба, Ашхобод, Чимкент, Фарғона тўқимачилик корхоналарида Тошкентда касб ўрганган ва малака оширган кўпгина кадрлар жонбозлик кўрсатиб ишлаётир. Ҳозир бу ерда Қирғизистон ССРнинг Ўш шаҳрида қурилаётган янги ип-газлама комбинати учун 170 малакали мутахассис тайёрланмоқда.

Бухоро область Ғиждувон район «Узсельхозтехника» бирлашмасининг устахонасида Одил Зокиров 16 йилдан буён пайвандчи бўлиб ишламоқда. Меҳнатсевар ишчи ўз касбини пухта билади. Пайвандлашнинг «сир»ларини ёш ишчиларга бажонидил ўргатади. Ҳозир О. Зокиров билан ёнма-ён ишлаётган А. Ботиров, В. Михайлов каби азамат ишчилар унинг биринчи шогирдларидан эди. Устоз ва шогирдлар ғайрат билан меҳнат қилиб, тўрт ойлик планни барвақт адо этдилар.

А. Саидов, Р. Қодиров, Б. Маҳмудов, Ж. Ражабов, У. Саксонбоев, С. Норхўжаев ўртоқлар ўз хабарларида планга қўшимча маҳсулот тайёрлашда ибрат кўрсатаётган ишчилар тажрибасини ҳикоя қилганлар. Т. Ҳамидовнинг Фарғонадаги 5-ун комбинатидан, М. Аббосов, Р. Шернаевнинг Урганчдаги сут-ёғ комбинатидан, Х. Эшонқуловнинг Жанубий Сурхон сув омбори қурилишидан ёзган материалларида квартал планни муддатидан илгари адо этган азаматларнинг унумли меҳнати мақталади.

1966—1970 йилларга мўлжалланган беш йиллик план халқимиз қалбидан чуқур жой олди. Улуғвор режалар турли касб эгаларини қаҳрамонликка, ташаббускорликка, ижодкорликка, ишнинг кўзини билиб меҳнат қилишга чорламоқда. Тошкент экскаватор ремонти, керамика заводлари, Марғилондаги 75-автобаза, Чирчиқ ГЭСлари каскади ва бошқа корхоналарнинг коллективлари беш йилликнинг дастлабки йили топшириғини муддатидан илгари бажариш учун ҳамма тадбирларни кўрмоқдалар. В. Иноқов, Х. Тўйчиев, М. Қўшмақов, К. Усмонов, М. Соатов ўртоқларни корхона илғорларининг баракали меҳнати мақола ёзишга илҳомлантирган.

Экономикани юксалтириш учун, халқ маъмурчилиги учун кураш мусобақаси ҳамма ерда кенг қулоч ёймоқда. Кети узилмай келаётган қувончли хабарлар шундан дарак бермоқда.

ХАТЛАРГА ОБЗОР

ЎРТА ОСИЁ ВА ҚОЗОҒИСТОН РЕСПУБЛИКАЛАРИНИНГ КИНОФЕСТИВАЛИ

ИЗЛАНИШ ЙЎЛИДА

Пойтахтимизда муваффақият билан ўтказилаётган Ўрта Осиё ва Қозоғистон республикалари кинофильмлари фестивали кино санъати ихлосмандларига катта завқ бағишлаяпти. Шуниси муҳимки, фестивалда кўрсатилаётган фильмларнинг тематикаси, жанри ранг-баранг. Уларнинг ҳар бирини алоҳида таҳлил қилиш лозим. Биз эса тожик кинематографияси ходимларининг бир фильми — «Нисо» ҳақида сўз юритмоқчимиз.

Тожик халқининг яқин ўтмишдаги ҳаётига бағишланган бу фильм революцион воқеаларнинг бепоён тожик ўлкасига секин-аста ёйилиши, Нисо исмли қизнинг драматик тақдири ҳақида ҳикоя қилади.

Фильмга Марат Орипов режиссерлик қилган. Ёш санъаткор ўзининг илк асаридаёқ мустақил фикр юритиб кинематографиянинг бой имкониятларидан олижаноб мақсад — гуманистик ғояларни тарғиб этиш учун кенг фойдалана олган. Режиссёр танлаган адабий сценарийда сюжет мураккаб эмас. Сценарий ва фильм тожик қизи Нисонинг руҳонийлар ва уларнинг таъсирига берилган диндор кишиларнинг панжасидан қутулиб янги ҳаёт бошлаши, унинг илк муҳаббати ва изтироблари ҳақида ҳикоя қилади.

«Нисо» фильми ҳақида сўз юритар эканмиз, аввало унинг режиссураси, тасвирий «тили» ҳақида гапиришимиз лозим. Чунки режиссер ўз асарига мавзу қилиб олган воқеани ихчам кинематографик воситалар орқали кенг ва атрофлича ёритишга ҳаракат қилган ва ўз мақсадига кўп жиҳатдан эришган.

Фильмни кўрар эканмиз, унда қўлланган мураккаб кино-услубларни сезмаймиз. Чунки улар кўп ўринда фильмнинг бадиий тўқимасига органик равишда боғланиб кетган. Лекин ҳар бир мизанкадр, эпизодларни синчиклаб ўргансак, режиссер кадрлар композициясини қуришда ҳам, оператор суратга олиш нуқталарини белгилашда ҳам юксак дид ва ўткир профессионал маҳорат билан ижод қилганликларини кўрамиз. Постановкачи экранда ривож этаётган воқеаларни эмоционал-драматик кучини ошириш учун музика, шовқин, овоз воситаларини ҳам фильмнинг бадиий палитрасига усталик билан киритган. Ёш режиссёр ҳар бир кадрда теран фикрларни баён этган. Масалан, Тожикистоннинг бепоён тоғу-даштларида жаҳолат, асрлар давомида ҳукм суриб келган зулмат, ночорликдан узил-кесил қутулиш даври — Октябрь революцияси даври қандай келганлигини ёркин кадрларда талқин этган.

«Нисо» фильмида киноме-тафоралар кўп қўлланилган. Лекин постановкачи жаҳолат, эски урф-одатлар билан кураш темасини кўпроқ тасвирий воситалар билан ечишга интилиб, актёрлар санъатидан ҳам кадрлар композициясини «тўлдириш» учунгина фойдаланган. Шу сабабдан фильмда ягона актерлар ансамбли вужудга келмаган. Артистлар мустақил ижод қилишга шароит яратилмаганлиги туфайли улар кўп ўринда режиссёр кўрсатмаларини ҳис-туйғусиз бажарганлар. Агар ёш режиссёр актёрлардан фақатгина типаж сифатида фойдаланмасдан, улар санъатига таяниб, ижод қилганида эди, фильмнинг эстетик савияси юксак бўлар эди. Бироқ «Нисо» фильми тожик киносанъаткорларининг тинимсиз изланишларини намойиш қилувчи асар сифатида диққатга сазовордир.

Фестивалда намойиш қилинаётган тожик фильмлари шуни кўрсатадики, «Тожикфильм» студиясида бадиий полотнолар устида турли услубда, ижодий йўналишларда, иш олиб бораётган ижодкорлар, лекин ҳар қайсиси ҳам шубҳасиз талантли санъаткорлар ишламоқдалар. Талабчан томошабин ҳозирча уларнинг ижодида айрим нуқсонлар топади. Тожик санъаткорлари кинематографик формаларни тўла-тўкис ўзлаштириб олиш учун интилиб, баъзан эффектли, лекин асар ғоясини очишга ёрдам бермайдиган мураккаб услубларни ҳам қўлламоқдалар. Бу эса бадиий асарнинг формаси ихчам, мазмуни чуқур бўлишига тўсқинлик қилмоқда. Лекин ижодий изланиш яхши самаралар беришига ишонамиз.

Ҳ. АКБАРОВ.

ФЕСТИВАЛНИНГ УЧИНЧИ КУНИДА

5 апрелда минглаб тошкентликлар Санъат саройида бўлдилар. Бу ерда «Киргизфильм» студияси яратган «Энг маъқул қиз» кинокартинасининг премьераси бўлиб ўтди.

Фильмдаги бош рольни — Гулойим ролини ёш артистка К. Юсуфжонова ижро этади. Кино мухлислари унинг бадиий маҳоратига юксак баҳо бердилар. Тошкентликлар бу артистка билан «Москва» кинотеатрида фестиваль очилган кунда танишдилар. Бу ерда Қирғизистон кинохо-димларининг томошабинлар билан ижодий учрашуви бўлиб ўтди.

Кино байрамининг учинчи куни фестиваль қатнашчилари, Чирчиқ химиклари, Олмалиқ металлурглари, Ангрен кончилари, Оҳангарон бинокорлари ҳамда Тошкент областидаги бошқа шаҳарлар аҳолиси билан учрашдилар. Ўша 5 апрель куни қардош республикалар киноматографчилари уларнинг меҳмони бўлдилар.

Айни ўша куни фестиваль қатнашчилари тошкентлик журналистлар билан учрашдилар. Иттифоқдош республикаларнинг кино ходимлари мухбирларга ўз ижодий режалари ҳақида ҳикоя қилдилар. (ЎзТАГ).

Тошкентда Ўрта Осиё ва Қозоғистон республикалари кино санъати кўриги муваффақият билан ўтмоқда. Куни кеча ана шу фестивалнинг қатнашчилари — қардош кино санъаткорлар редакциямиз меҳмони бўлишди. Суратда: қардош санъаткорларнинг бир группаси. И. Глауберзон фотоси.

Халқаро ҳаёт

ЯНГИ МАРРАЛАР

ЛОНДОН. Англия матбуоти СССР Министрлар Совети Раиси А. Н. Косигиннинг докладида айтилган фикрларни — иқтисодий ривожланиш ва совет кишилари фаровонлигини яхшилашнинг янги вазифаларини кенг шарҳлаб бермоқда. Лондонда чиқадиган газеталар янги иқтисодий программанинг ишчанлик характерига ва унда қўйилган вазифаларнинг реаллигига алоҳида эътибор бермоқдалар. Совет Иттифоқи саноатининг ривожланиш суръатлари, деб ёзади «Таймс» газетаси, ҳар қандай юксак индустриал экономиканинг фахри ва шарафи бўла олади. А. Н. Косигиннинг доклади, деб ёзади «Файнэншл таймс» газетаси, совет корхоналарининг иқтисодий бошқаришнинг янги системасига тез ўтаётганлигидан далолат беради.

ТОКИО. Япония матбуоти СССР Министрлар Совети Раиси А. Н. Косигиннинг халқ хўжалигини ривожлантиришнинг янги беш йиллик плани тўғрисида КПСС XXIII съездида қилган докладига катта эътибор бермоқда. Газеталар совет халқининг турмуш даражасини тинмай юксалтириш совет иттифоқи иқтисодий планининг асосидир, деб таъкидламоқдалар.

НЬЮ-ЙОРК. «Нью-Йорк таймс» газетаси СССР Министрлар Совети Раиси А. Н. Косигиннинг КПСС XXIII съездида қилган докладининг баёнини биринчи саҳифасида эълон қилди. Газета Совет ҳукуматининг халқ турмуш даражасини тинмай кўтаришга интилаётганлигини алоҳида кўрсатиб ўтади. Матбуот А. Н. Косигин докладининг совет саноатини янада ривожлантириш ва совет ташқи савдосини мустаҳкамлаш тўғрисида гапирилган қисмини алоҳида уқтириб кўрсатади.

РИМ. «Унита» газетаси А. Н. Косигиннинг КПСС XXIII съездида қилган докладини шарҳлаб, бу докладни «реалистик ҳужжат» деб атайди. Совет Бош министри, деб ёзади «Мессажеро» газетаси, совет халқининг келгусида янада равнақ топишини кўрсатди. Аммо, деб ёзади газета, Американинг Шарқи-Жанубий Осиёдаги агрессияси халқаро аҳволни кескинлаштириш билан таҳдид қилмаганида, совет халқининг равнақ топиши янада кўпроқ сезиларли бўлур эди.

БЕЛГРАД. «Борба» газетаси А. Н. Косигин докладининг баёнини «Косигин: янги жаҳон урушининг олдини олиш мумкин ва лозим» деган сарлавҳа остида босиб чиқарди. «Политика» газетаси ўз шарҳларида янги беш йиллик планнинг асосий иқтисодий вазифаси саноатни анча юксалишини ва қишлоқ хўжалигининг барқарор суръатлар билан ривожланишини таъминлашдан иборат, деб таъкидлайди. (ТАСС).

АМЕРИКА ИМПЕРИАЛИСТЛАРИ ХИМИЯВИЙ УРУШГА ЧЕК ҚЎЙИШЛАРИ ЛОЗИМ

Бутуниттифоқ Касаба Союзлари Марказий Совети баёнот эълон қилди. Баёнотда айтиладики, Америка қўшинлари жаҳон жамоатчилигининг кескин норозилик билдиришига қарамай Жанубий Вьетнамда заҳарловчи моддалар ва заҳарли газларни тобора кўп қўлланмоқдалар. Америка империалистлари Вьетнам хусусида 1954 йилги Женева битимларини ва урушда газ ҳамда заҳарли моддалардан фойдаланишни тақиқловчи халқаро битимларни қўпол равишда бузиб, Жанубий Вьетнам халқига қарши химиявий урушни тобора кенгайтирмоқдалар. Улар минглаб кишиларни газ ва бошқа химиявий моддалар билан заҳарлаб ўлдирмоқдалар, жуда катта экин майдонларини, молларни заҳарлаб, аҳолини очликка маҳкум этмоқдалар.

СССР меҳнаткашлари, совет касаба союзлари Жанубий Вьетнамда газлар ва химиявий заҳарловчи моддалар қўлланишини дарҳол тўхтатишни, Вьетнам хусусида 1954 йилги Женева битимларининг оғишмай бажарилишини, Жанубий Вьетнамдан Америка қўшинларининг олиб чиқиб кетилишини, Вьетнам Демократик Республикасини бомбардимон қилишни тўхтатишни, миллий озодлик фронтининг Жанубий Вьетнам халқининг қонуний вакили деб тан олинишини ва Вьетнам халқига ташқаридан аралашилмаган ҳолда ўз тақдирини ўзи ҳал қилиш ҳуқуқи берилишини қатъий талаб қиладилар. (ТАСС).

СОВЕТ ЖУРНАЛИСТЛАРИНИНГ МАРОКАШДА БЎЛИШИ

РАБОТ, 4 апрель. (ТАСС). СССР Журналистлар союзи правлениесининг секретари З. И. Есенбоев бошчилигида совет журналистларининг бу ерда расмий визит билан меҳмон бўлиб турган делегациясини кеча Марокаш Ташқи ишлар министрлиги матбуот бўлимининг мудири К. Зҳирий қабул қилди. К. Зҳирий делегацияни табриклаб, совет журналистларининг шу қадар ваколатли делегациясининг Марокашда бўлиши ҳар иккала мамлакат ўртасидаги ҳамжиҳатликни мустаҳкамлашга ёрдам беради, деб умид билдирди.

Бугун совет делегацияси информация министри М. Бенжелун билан учрашди. У, совет журналистлари делегациясининг Марокашга келганлигидан ўзининг мамнун бўлганлигини айтди, сўнгра эса Марокаш матбуотининг ишига асос қилиб олинган принциплар ҳақида гапириб берди.

З. Есенбоев Ташқи ишлар министрлиги матбуот бўлимининг мудири К. Зҳирийга ва информация министри М. Бенжелунга СССР Журналистлар союзи правлениеси номидан эсдалик совғаларини тортиқ қилди.

Суратда: Венгрия Халқ Республикасининг пойтахти Будапешт шаҳрининг кўриниши. МТИ-ТАСС фотоси.

СОВЕТ КОСМОНАВТИКАСИНИНГ ЯНГИ ЖУДА КАТТА МУВАФФАҚИЯТИ

РИМ. Космосни ўзлаштиришда Совет Иттифоқи эришган янги муваффақият тўғрисидаги хабарни Римдаги кечқурунги «Паэзе сера» газетаси йирик харфлар билан терилган «Бутун дунёда жуда зўр таассурот» деган сарлавҳа остида босиб чиқарди.

Редакция совет космик кемасининг Ой атрофидаги учиши схемасини эълон қилмоқ, шу тўғрида батафсил ахборот бермоқ ва космонавт учувчи В. Комаров билан ТАСС мухбирининг суҳбатини эълон қилмоқ, шунингдек ўз илмий обзорчисининг мақоласини ҳам бермоқ учун газетанинг биринчи ва ички саҳифаларини ўзгартириб қайтадан босди.

«Паэзе сера» газетасининг илмий обзорчиси А. Коэннинг мақоласида бундай дейилади: бу воқеанинг аҳамияти шундаки, космик кемаларни контроль қилишда ва олисдан туриб бошқаришда СССР мисли бўлмаган тараққиётга эришди.

Римдаги «Жорналед Италия» деган яна бир кечқурунги газета ўз мақоласида «Руслар биринчи уринишдаёқ мана шу янги сенсацияли космик қаҳрамонлик кўрсатишга муваффақ бўлдилар», деб таъкидламоқда.

БЕРЛИН. Германия Демократик Республикасининг олимлари янги совет космик экспериментига юксак баҳо бермоқдалар. Берлин обсерваториясининг директори профессор Дидрих Ваттенберг «Луна-10» Ой атрофидаги орбитага чиқарилганлиги билан Ойни тадқиқ қилишда яна муҳим бир босқич бошланди» деди.

Иен университети ҳузуридаги астрофизика институтининг илмий ходими Карл-Гейнц Шмидт «Луна-10» Ой йўлдоши орбитасига чиқарилганлиги — бошқарув техникаси нуқтаи назаридан қараганда жуда катта муваффақиятдир, деди.

Демократик Берлиндаги кечқурунги газета совет фани ва техникасининг янги ғалабаси тўғрисидаги хабарни «Ойнинг энди ўз Ойи бор» деган сарлавҳа остида босиб чиқарди.

ВАШИНГТОН. «Луна-10» Совет йўлдоши Ой атрофидаги орбитага муваффақиятли чиқариб қўйилганлигига Вашингтон газеталари катта эътибор бермоқда. Вашингтондаги «Стар» газетаси яқинда «Луна-9» Ойга оҳиста қўндирилганлиги каби Совет Иттифоқининг космосни ўзлаштириш соҳасидаги бу янги муваффақияти яна бир катта ғалаба бўлди, деб таъкидламоқда.

Вашингтондаги «Дейли ньюс» газетаси «Луна-10» Ой орбитасига чиқарилганлиги тўғрисида Москвадан олиб босган хабарида бу муваффақият муҳим қадам бўлганлигини таъкидламоқда. Совет фанининг тинчлик манфаатларини кўзлаб, янги шижоат кўрсатганлиги тўғрисидаги хабарни КПСС XXIII съездининг делегатлари эшитиб, ниҳоят даражада хурсанд бўлганликларини газеталар ўз хабарларида тасвирлаб бермоқдалар. (ТАСС).

БИТИМ ИМЗОЛАНДИ

Москвада бўлиб ўтган Совет — Хитой музокаралари натижасида 4 апрелда СССР ҳукумати билан Хитой Халқ Республикаси ҳукумати ҳар иккала мамлакат ўртасида ҳаво алоқаси тўғрисидаги битимни имзоладилар. (ТАСС).

Дананга қотиллар юборилди

ВАШИНГТОН, 5 апрель. (ТАСС). Сайгондаги қўғирчоқ режимининг бошлиғи генерал Ки ҳукуматга қарши ва Америкага қарши ўтказилаётган намойишларни бостирмоқ учун ҳаво-десант қўшинларини Дананга юборди. Сайгондаги Америка ҳарбий маъмурлари расмий вакилининг айтишига қараганда, бу қўшинлар Дананга Американинг транспорт самолётларида жўнатилган.

Оқ уйнинг матбуот масалалари билан шуғулланувчи секретарининг ўринбосари Флеминг кеча мухбирларга, Сайгон режимининг ҳарбий-десант қўшинларини Дананга юбориш планлари тўғрисида президент Жонсон хабардор қилиб қўйилган эди, деди.

Редактор **М. ҚОРИЕВ.**

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ОБЛИГАЦИЯЛАРИНГИЗНИ ТЕКШИРИНГ!

3% ли ДАВЛАТ ИЧКИ ЮТУҚ ЗАЁМИ

110-ЮТУҚЛАР ТИРАЖИНИНГ РАСМИЙ ЖАДВАЛИ

Бу тираж 1966 йил 30 мартда Ленинград шаҳрида бўлиб ўтди.

Заёмнинг ҳамма йигирма бир разрядида серия ва облигацияларнинг қуйидаги номерларига ютуқлар чиқди:

Серия номерлари	Облигация номерлари	Ютуқ миқдори (сўм билан)	Серия номерлари	Облигация номерлари	Ютуқ миқдори (сўм билан)	Серия номерлари	Облигация номерлари	Ютуқ миқдори (сўм билан)
000131	24*)	500	033738	35*)	500	067262	48*)	500
000332	22*)	500	034325	03*)	1.000	068954	1—50	40
000630	17*)	1.000	035505	1—50	40	070485	49*)	5.000
000751	18*)	1.000	035579	1—50	40	070745	1—50	100
001077	45*)	500	036107	12*)	500	070805	1—50	40
001609	1—50	40	036655	25*)	1.000	072119	43*)	1.000
001780	1—50	40	037371	32*)	500	072176	08*)	500
002668	41*)	1.000	038092	1—50	40	072408	1—50	40
002880	38*)	500	038470	49*)	500	072487	1—50	40
003146	29*)	500	038789	33*)	1.000	072860	11*)	500
003374	1—50	40	039405	27*)	500	073063	1—50	40
003635	14*)	1.000	040219	1—50	40	073982	13*)	2.500
004903	43*)	500	040365	18*)	1.000	073989	1—50	100
005089	14*)	1.000	041673	31*)	500	074801	1—50	100
005478	1—50	100	041800	27*)	500	075209	37*)	1.000
006101	10*)	500	042796	26*)	500	075535	1—50	100
006923	36*)	500	042919	1—50	40	075619	39*)	1.000
006927	09*)	500	043398	1—50	100	076318	48*)	1.000
007482	1—50	40	043919	1—50	40	077467	14*)	500
007611	05*)	500	044053	41*)	500	077481	18*)	2.500
007791	44*)	1.000	044573	27*)	500	078701	21*)	500
009698	1—50	100	045143	14*)	1.000	080251	30*)	500
009875	11*)	500	047479	15*)	500	080267	47*)	500
010763	24*)	500	048302	1—50	40	081011	1—50	100
011226	40*)	500	048969	35*)	500	081146	26*)	1.000
012654	39*)	500	049043	28*)	500	081245	1—50	40
014200	30*)	500	049369	1—50	40	081543	27*)	500
014720	1—50	100	049416	40*)	500	081719	40*)	500
015637	18*)	500	049625	1—50	40	082575	43*)	500
016057	1—50	40	050383	06*)	500	082720	1—50	40
016326	20*)	500	050920	01*)	500	083205	34*)	1.000
016422	11*)	1.000	051472	44*)	2.500	083976	24*)	500
017212	26*)	500	051555	1—50	40	084068	1—50	40
017475	1—50	40	052109	06*)	500	084516	08*)	500
017724	45*)	500	053235	36*)	500	084639	48*)	1.000
018620	1—50	40	055048	45*)	500	084739	19*)	1.000
018634	12*)	500	056136	47*)	500	085343	1—50	40
019045	42*)	1.000	056640	24*)	1.000	085829	1—50	40
019125	37*)	500	057123	48*)	500	086004	1—50	40
020326	28*)	500	057155	02*)	500	086243	26*)	500
020457	1—50	40	058193	07*)	500	088382	1—50	40
021202	08*)	500	059367	30*)	500	089226	1—50	40
021769	38*)	500	059759	1—50	40	090661	20*)	2.500
024796	48*)	500	060613	41*)	500	091977	15*)	500
024836	49*)	500	061608	1—50	40	092074	1—50	100
026326	1—50	40	062324	12*)	5.000	094216	1—50	40
027670	1—50	40	062677	16*)	500	094902	39*)	500
028867	22*)	500	063047	1—50	100	095132	23*)	1.000
029049	17*)	500	063337	31*)	500	095406	22*)	500
029659	1—50	40	063894	1—50	40	095562	1—50	40
029939	29*)	500	064854	32*)	500	095747	1—50	40
030323	05*)	500	065026	29*)	500	096536	1—50	100
030681	39*)	1.000	066498	1—50	40	098037	1—50	40
031094	44*)	500	066501	08*)	500	098386	30*)	2.500
031262	46*)	500	066617	1—50	100	099071	1—50	40
031316	08*)	500	066756	33*)	1.000	099443	1—50	100
032841	35*)	500	066925	1—50	40			

*) Шу cериядаги облигацияларнинг қолган 49 номерига 40 сўмдан ютуқ чиқди.

Жадвалда йигирма сўмлик облигацияларга чиққан ютуқлар кўрсатилган.

Ўн сўмлик облигацияга ютуқнинг ярми тўланади.

Ютуқ суммасига ютган облигациянинг ўз қиймати ҳам қўшилган.

Бу жадвал расмий ҳужжатдир. Омонат кассалари ютуқларни газетанинг янаги сони келгандан кейин шу жадвалга мувофиқ белгиланган тартибда тўлайдилар.

Ютуқлар тиражини ўтказувчи комиссиянинг раиси — Меҳнаткашлар депутатлари Ленинград шаҳар Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари Е. А. ГОГОЛЕВ.

Комиссиянинг масъул секретари Н. В. КУЗНЕЦОВА.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

МОСКВА ТЕЛЕСТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

(тажриба тариқасида)

14.00 — **КПСС XXIII съезди кундалиги,** 14.20 — **Бепоён Ватанимизда,** 14.40 — **Халқ чолғу асбоблари** (Тбилисидан), 15.10 — **Москва съезд кунларида.**

ТОШКЕНТ ТЕЛЕСТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.00 — **Телевизион янгиликлар** (Ўзбек ва рус тилларида).

Ўзбек тилида: 18.25 — Мактаб ўқувчилари учун. **Лимонлар** (В. И. Ленин ҳақидаги ҳикоя асосида телеинсценировка).

МОСКВА ТЕЛЕСТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

(тажриба тариқасида)

22.00 — **Концерт,** танаффус вақтида — **Съезд делегатлари билан суҳбат,** 01.40 — **Телевизион янгиликлар.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

17.00 дан — **Олмаота телестудияси кўрсатади.**

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 7/IV да **Чио-Чио-Сан,** 8/IV да **Катта концерт.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 7/IV да **Қирол Лир,** 8/IV да **Қотил.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 7/IV да **Ёшликда берган кўнгил,** 8/IV да **Қари қиз.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **«Лўлилар»** аттракциони ва бошқа цирк томошалари.

КИНО

Ўғлингиз ва биродарингиз — НАВОИЙ номли, «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Соат 20 — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 1, 5 ва кеч 9 да), «МОСКВА» (кундуз соат 2 ва кеч 9-45 минутда).

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР

1966 йил 18 апрель кундуз соат 2 да, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси химия-технология ва биология фанлари бўлимининг биология фанлари бўйича бирлашган илмий совети мажлисида (Гоголь кўчаси, 70-уй, Фанлар академиясининг кичик конференц-зали) биология фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун:

М. Ғаниева: «Нормал ва нурлантирилган чигитнинг униш давридаги липидлар таркибига кирувчи мой кислотасининг ўзгариши» деган темада.

С. Наримов: «Чигитни Со 60 гамма-нурлар билан нурлашнинг пахта наслига таъсири» деган темада.

Диссертациялар билан Фанлар академияси кутубхонасида танишиш мумкин. (А. Тўқаев кўчаси, 1-уй).

1966 йил 20 апрель кундуз соат 2 да, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Фалсафа ва ҳуқуқ институтининг илмий совети мажлисида (Братск кўчаси, 33-уй, 5-қават)

А. Абдужалиев — юридик фанлар кандидати деган илмий даражани олиш учун: «Қорақалпоғистон АССРда маҳаллий Советларнинг ташкил топиши, мустаҳкамланиши ва ривожланиши» деган темада.

Диссертация билан Фанлар академияси кутубхонасида танишиш мумкин (А. Тўқаев кўчаси, 1-уй).

Низомий номли Тошкент Давлат педагогика институти коллективи СССР тарихи кафедрасининг доценти М. Тошмуҳамедовга онаси

Меҳри ҲОЖИМЕТОВАНИНГ

вафот этганлиги муносабати билан таъзия билдиради.

Ўзбекистон касаба союзлари республика советининг коллективи бўлим мудири ўртоқ З. Мирраҳимовга отаси

Мирраҳим ҒОЗИЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан таъзия изҳор қилади.

Бизнинг адрес ва телефонлар — СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ТОШКЕНТ: «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ, № 26. Редактор — В36545. Редактор ўринбосарлари — В37914, В39323. Масъул секретарь — В34455. Масъул секретарь ўринбосарлари — В37283. Партия турмуши — В33469, В37221. Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш, халқаро ҳаёт — В31226. Коммунистик тарбия — В31455. Саноат, капитал қурилиши ва транспорт — В34780. Совет қурилиши — В33258. Қишлоқ хўжалик — В37604. Адабиёт ва санъат — В32036, В37221. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — В34451. Маҳаллий ахборот — В32347. Оммавий ишлар ва хатлар — В39005, В33553. Иллюстрация — В34524. Стенографистка — В37343. Корректура — В37162. Эълонлар — В38142. Коммутатор — В30249, В30250, В30251, В30252, В30253, В30254, В30255, В30256, В30257, В30258.

№ Г—79. ‖ Индекс 64543. ‖ Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. ‖ Р. 08288.